

WESP JEUGDZORG
Componistenlaan 55a
2215 SN VOORHOUT
T 0252-372053
F 0252-371152
E jeugdzorg@wespweb.nl
W www.wespweb.nl

Mei 2008

Eigen Kracht-conferenties Jaarcijfers 2007

Colofon

Titel	:	Eigen Kracht-conferenties Jaarcijfers 2007
Auteur	:	Peter Gramberg
Medewerkers Stichting WESP	:	Fiet van Beek (projectleiding), Mariël Floor, Peter Gramberg, Rick van de Locht, Marcia van der Meer en Minke Verdonk
Opdrachtgever	:	Eigen Kracht <i>Centrale</i> , Zwolle
Met dank aan	:	Rob van Pagée, Marianne Goorhuis, de regiomanagers van Eigen Kracht en de Eigen Kracht-coördinatoren die in 2007 een Eigen Kracht-conferentie hebben afgerond.
Ontwerp omslag	:	Laurien Stam, Zwolle

©2008 Stichting WESP (II)

Alle rechten zijn voorbehouden. Niets uit deze rapportage mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting WESP (II).

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 jo. het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471, en art. 17 Auteurswet 1912, dient men de krachtens art. 17 lid 2 Auteurswet 1912 verschuldigde vergoeding vooraf met WESP BV overeen te komen en te voldoen. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze rapportage in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (art. 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Stichting WESP (II) te wenden.

No part of this report may be reproduced in any form, by print, photo-print, microfilm or any other means without written permission from Stichting WESP (II).

Inhoudsopgave

1	Opzet van het onderzoek	7
1.1	Inleiding.....	7
1.2	Doel.....	7
1.3	Onderzoeksvragen	7
1.4	Methode van onderzoek	9
1.5	Verloop van het onderzoek.....	10
1.6	Terminologie	12
2	Aanmelding bij Eigen Kracht	15
2.1	Inleiding.....	15
2.2	Aantal meldingen per provincie	15
2.3	Wachlijsten.....	16
2.4	Aanmelders.....	16
2.5	Duur hulpverlening.....	17
2.6	Achtergrondproblematiek	17
	2.6.1 Problemen kinderen	17
	2.6.2 Achtergrondproblematiek volwassen hoofdpersonen	18
2.7	Zorgen en vragen	19
	2.7.1 Zorgen en vragen kinderen	19
2.8	Achtergrondkenmerken aangemelde volwassenen	21
2.9	Achtergrondinformatie aangemelde kinderen	21
	2.9.1 Aantal.....	21
	2.9.2 Leeftijd	22
	2.9.3 Geslacht.....	22
	2.9.4 Etniciteit	22
	2.9.5 Verblijfplaats	23
3	Geen Eigen Kracht-conferentie (fase 1 zaken)	25
3.1	Inleiding.....	25
3.2	Aantal.....	25
3.3	Reden van niet doorgaan	26
3.4	Aantal contacten	26
3.5	Fase 1 zaken per aanmelder.....	26
3.6	Duur hulpverlening.....	27
3.7	Achtergrondproblematiek	28
	3.7.1 Problemen kinderen	28
	3.7.2 Problemen volwassen hoofdpersonen	29
3.8	Zorgen en vragen	29
	3.8.1 Zorgen en vragen kinderen	29
	3.8.2 Zorgen en volwassen hoofdpersonen	30
3.9	Achtergrondkenmerken kinderen	30
	3.9.1 Aantal.....	30
	3.9.2 Leeftijd	30
	3.9.3 Geslacht.....	30
	3.9.4 Etniciteit	31
	3.9.5 Verblijfplaats	31
3.10	Achtergrondkenmerken volwassen hoofdpersonen	31

4	Wel Eigen Kracht-conferenties (fase 2 zaken)	33
4.1	Inleiding.....	33
4.2	Aantal Eigen Kracht-conferenties per provincie	33
4.3	Duur van voorbereiding	34
4.4	Aanmelders.....	34
4.5	Duur hulpverlening.....	35
4.6	Achtergrondproblematiek	35
	4.6.1 Problemen kinderen	35
	4.6.2 Problemen volwassen hoofdpersonen	36
4.7	Zorgen en vragen	37
	4.7.1 Zorgen en vragen kinderen	38
	4.7.2 Zorgen en vragen volwassen hoofdpersonen	38
4.8	Achtergrondkenmerken kinderen	39
	4.8.1 Aantal.....	39
	4.8.2 Leeftijd	39
	4.8.3 Geslacht.....	39
	4.8.4 Etniciteit	39
	4.8.5 Verblijfplaats	39
4.9	Achtergrondkenmerken volwassen hoofdpersonen	40
4.10	Locatie van de Eigen Kracht-conferentie	40
4.11	Tijdstip.....	40
4.12	Duur	40
4.13	Aantal deelnemers.....	41
4.14	Afwezigen	41
	4.14.1 Wel uitgenodigd, niet aanwezig.....	41
	4.14.2 Niet uitgenodigd, niet welkom	41
4.15	Resultaat.....	42
4.16	Inhoud plan	42
	4.16.1 Wijziging verblijfplaats	42
	4.16.2 Vraag om professionele hulp.....	43
	4.16.3 Evaluatie	43
	4.16.4 Noodplan	43
5	Follow-up	45
5.1	Inleiding.....	45
5.2	Moment van follow-up.....	45
5.3	Aantal personen.....	46
5.4	Mate van uitvoering	46
6	Tevredenheid aanmelders/professionals	49
6.1	Inleiding.....	49
6.2	Informatie	49
6.3	Waardering Eigen Kracht-conferentie	49
6.4	Waardering plan	50
6.5	Waardering voor Eigen Kracht-coördinator	51
6.6	Waardering Eigen Kracht-regiomanager.....	51
6.7	Overige opmerkingen en suggesties.....	52

7	Tevredenheid 18+ deelnemers uit familie en sociaal netwerk	53
7.1	Inleiding.....	53
7.2	Informatie	53
	7.2.1 Inleiding.....	53
	7.2.2 Voldaan aan informatiebehoefte	53
7.3	Meewerken aan een oplossing.....	54
	7.3.1 Inleiding.....	54
	7.3.2 Informatie geven	54
	7.3.3 Vragen	54
	7.3.4 Zeggen.....	54
	7.3.5 Meewerken aan de oplossing.....	54
	7.3.6 Op gemak voelen.....	54
7.4	Waardering Eigen Kracht-conferentie en besloten tijd.....	55
7.5	Waardering plan	55
7.6	Waardering coördinator	56
7.7	Waardering aanmelder/professional	56
7.8	Overige opmerkingen en suggesties.....	56
8	Tevredenheid kinderen	59
8.1	Inleiding.....	59
8.2	Achtergrondkenmerken respondenten	59
8.3	De Eigen Kracht-conferentie	59
8.4	Het plan.....	60
8.5	De coördinator	60
8.6	Overige opmerkingen	61
9	Samenvatting en trends.....	63
9.1	Inleiding.....	63
9.2	Aanmeldingen	64
9.3	Resultaat en verloop Eigen Kracht-conferenties.....	64
9.4	Vergelijking zaken wel en niet Eigen Kracht-conferentie	65
9.5	Follow-up	66
9.6	Tevredenheid aanmelders.....	66
9.7	Tevredenheid 18+ deelnemers uit familie en sociaal netwerk	66
9.8	Tevredenheid deelnemende kinderen en jongeren.....	66
9.9	Trends.....	67
	Referenties.....	70

1 Opzet van het onderzoek

1.1 Inleiding

Eigen Kracht is een besluitvormingsmodel waarin families zelf beslissen over wat zij nodig hebben aan hulp en steun om problemen van mensen in hun familie te kunnen oplossen. De hoofdpersoon in dit besluitvormingsproces is meestal een kind, maar het kan ook een volwassene zijn. Zowel professionals als familieleden zelf kunnen een aanmelding bij Eigen Kracht doen. Hoewel organisaties die zorg of steun verlenen veelal de aanmelders zijn, ligt de verantwoordelijkheid voor het maken van het plan niet bij hen maar bij familie en netwerk. Tijdens de Eigen Kracht-conferentie werken professionals mee door het geven van informatie en indien er sprake is van jeugdbescherming: bij het goedkeuren van het plan. Bij de uitvoering van dit plan worden zowel hulpbronnen van binnen als buiten de familie benut (van Beek, 2003a).

Eigen Kracht is de Nederlandse naam voor een model dat internationaal bekend staat als 'family group conferencing'. Kenmerkend voor dit model is het werken met een besloten tijd en onafhankelijke coördinatoren. Het is afkomstig uit Nieuw Zeeland. In Nederland werden de eerste Eigen Kracht-conferenties in 2001 gehouden. Sindsdien is er sprake van een jaarlijkse toename van zaken. Werden er in 2001 21 zaken afgerond, in 2007 zijn dit er 370. Vanaf het begin is de invoering gevolgd met onderzoek en zijn gegevens verzameld die van belang zijn voor de implementatie van het model van Eigen Kracht. In de afgelopen jaren zijn de resultaten van Eigen Kracht-conferenties in Nederland gepubliceerd (van Beek, 2003a, 2003b, 2004; 2005; 2006; 2007; van Beek en Gramberg, 2003). Dit verslag bevat de cijfers van het jaar 2007.

1.2 Doel

Het doel van het onderzoek is tweeledig. Het gaat enerzijds om het achterhalen van feitelijke gegevens in 2007 rond aanmeldgedrag, aantallen Eigen Kracht-conferenties, de gang van zaken tijdens de conferenties en de follow-up na 3 maanden. Dit om een gedegen onderbouwing te kunnen geven van relevante achtergrondvariabelen om mogelijke onderzoeks- en implementatie-vragen die men nu en in de toekomst zou kunnen hebben ten aanzien van het functioneren van Eigen Kracht-conferenties.

Daarnaast gaat het om het verkrijgen van inzicht in de mate van tevredenheid over de Eigen Kracht-conferentie van deelnemers. Oftewel: hoe waarderen aanmelders en leden van familie en sociaal netwerk het deelnemen aan een Eigen Kracht-conferentie?

1.3 Onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen met betrekking tot het aanmeldgedrag zijn:

- welke personen of organisaties melden bij Eigen Kracht aan?
- wat is de reden van de aanmelding? Over welke vraag dient een plan gemaakt te worden?
- wat is de achterliggende problematiek van de aangemelde gezinnen? Hoe lang is er hulpverlening in deze gezinnen?

- om hoeveel kinderen of volwassen hoofdpersonen gaat het? Van welke leeftijd, geslacht, etniciteit? Waar verblijven zij?

De onderzoeksvragen met betrekking tot het resultaat van de inzet van Eigen Kracht zijn:

- hoeveel tijd zit er tussen het moment van aanmelding en het daadwerkelijk starten van de voorbereiding van de Eigen Kracht-conferentie? Is er sprake van een wachttijd? Zo ja, hoe lang is de wachttijd?
- hoe vaak leidt een aanmelding bij Eigen Kracht tot een familiebijeenkomst (Eigen Kracht-conferentie)? Hoeveel tijd zit er tussen het moment van aanmelding en het houden van de Eigen Kracht-conferentie?
- als een aanmelding niet tot een Eigen Kracht-conferentie leidt, wat is daarvan dan de reden?
- welke gegevens (aanmelder, achtergrondkenmerken, problematiek) zijn bekend over de zaken die wel tot een Eigen Kracht-conferentie leiden?
- welke gegevens (aanmelder, achtergrondkenmerken, problematiek) zijn bekend over de zaken die niet tot een Eigen Kracht-conferentie leiden?
- in hoeverre zijn er verschillen en overeenkomsten (aanmelder, achtergrondkenmerken, problematiek) in de zaken die wel tot een Eigen Kracht-conferentie leiden en zaken waarbij dit niet het geval is;
- hoe vaak slagen families erin binnen een Eigen Kracht-conferentie een plan te maken?
- hoe vaak worden deze plannen als veilig geaccepteerd door de aanmelder/professional?
- in hoeverre bevatten de plannen een evaluatiemoment?
- In hoeverre bevatten de plannen een 'noodplan'?
- hoe vaak vragen families professionele hulp?
- hoe vaak veranderen kinderen door de Eigen Kracht-conferentie van verblijfplaats?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de Eigen Kracht-conferentie zijn:

- hoeveel mensen nemen deel aan een Eigen Kracht-conferentie? Wat is hun positie ten opzichte van het de hoofdpersoon? Welke professionals?
- hoe vaak komen mensen niet op de Eigen Kracht-conferentie, terwijl zij daarvoor wel zijn uitgenodigd? Hoe vaak worden potentiële deelnemers uitgesloten?
- waar en wanneer worden Eigen Kracht-conferenties gehouden?
- hoe lang duren Eigen Kracht-conferenties?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de follow-up van de Eigen Kracht-conferenties zijn:

- in hoeverre zijn de plannen na 3 maanden uitgevoerd?
- zijn de ondervraagden gelijkgestemd in hun oordeel over de uitvoering?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de tevredenheid van de aanmelder zijn:

- in hoeverre zijn de aanmelders voldoende geïnformeerd?
- hoe waardeert de aanmelder de Eigen Kracht-conferentie? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?
- hoe waardeert de aanmelder het plan dat in de Eigen Kracht-conferentie wordt gemaakt? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?
- hoe waardeert de aanmelder de samenwerking met Eigen Kracht? Welke factoren spelen in die beoordeling een rol?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de tevredenheid van (volwassen) leden van familie en sociaal netwerk zijn:

- in hoeverre zijn zij voldoende geïnformeerd? Door wie?

- in hoeverre was de gegeven informatie duidelijk? Door wie verstrekt?
- in hoeverre is hen gevraagd aan welke informatie zij behoefte hadden?
- in hoeverre hebben zij zelf informatie kunnen toevoegen?
- in hoeverre hebben zij inbreng kunnen hebben tijdens de Eigen Kracht-conferentie?
- hoe waarderen zij de Eigen Kracht-conferentie, het plan en de Eigen Kracht-coördinator? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?

De onderzoeksvragen met betrekking tot de tevredenheid van de kinderen zijn:

- om hoeveel kinderen gaat het?
- in welke hoedanigheid nemen zij deel aan de Eigen Kracht-conferentie?
- hoe waarderen zij de Eigen Kracht-conferentie en de besloten tijd? Welke factoren spelen een rol in die beoordeling?
- hoe waarderen zij het plan dat in de Eigen Kracht-conferentie is gemaakt? Welke factoren spelen in die beoordeling een rol?
- hoe waarderen zij de contacten met de Eigen Kracht-coördinator? Welke factoren spelen in die beoordeling een rol?

1.4 Methode van onderzoek

Onderzoek feitelijke gegevens

Het onderzoek naar de feitelijke gegevens heeft plaatsgevonden door analyse van schriftelijke bronnen. Er zijn twee vragenlijsten voor Eigen Kracht-coördinatoren ontwikkeld. In de eerste vragenlijst (registratieformulier) staan vragen over de aanmelding, de Eigen Kracht-conferentie en het verloop van de zaak indien het niet tot een Eigen Kracht-conferentie is gekomen. Elke Eigen Kracht-coördinator die met een zaak gestart is, is gevraagd na afronding hiervan het registratieformulier in te vullen. Het tweede formulier wordt met ingang van de zomer 2007 gebruikt. Het is met het eerste vergelijkbaar qua inhoud maar bevat meer meerkeuzevragen. Dit registratieformulier wordt digitaal ingevuld via de website van WESP. De al schriftelijk aangeleverde registratieformulieren uit de eerste helft van 2007 zijn door medewerkers van WESP ook ingevoerd in dit digitale programma. De resultaten van de registratieformulieren zijn gekoppeld aan een SPSS-bestand, een statistisch rekenprogramma. Dit bestand is geanalyseerd.

Vanwege de waarborging van de privacy van de familieleden, is de Eigen Kracht-coördinatoren gevraagd niet de namen van de betrokkenen op te geven. Wel is hen verzocht kenbaar te maken in welke relatie de verschillende betrokkenen tot het kind of de volwassen hoofdpersoon staan.

Onderzoek follow-up

Voor het onderzoek naar de uitvoering van de plannen na 3 maanden is gebruik gemaakt van een follow-up formulier (zie bijlage 1). Dit formulier is ontwikkeld in het kader van andere onderzoeken over Eigen Kracht. Voor het onderzoek naar de jaarcijfers 2007 zijn alleen de antwoorden op de eerste (gesloten) vragen geanalyseerd. In de formulieren staan zowel open als gesloten vragen. Om deze gegevens te kunnen verwerken is een analysekader ontwikkeld. Teneinde de voornamelijk rechte tellingen te kunnen maken zijn de gegevens ingevoerd in Excel. De antwoorden op de open vragen zijn deels gecategoriseerd en geteld, deels woordelijk uitgetypt en geanalyseerd.

Onderzoek tevredenheid

Het onderzoek naar de tevredenheid van de deelnemers heeft plaatsgevonden door analyse van drie schriftelijke vragenlijsten. Eén vragenlijst is na afloop van de Eigen Kracht- conferentie verspreid onder de aanmelders (zie bijlage 2), de andere vragenlijst onder de (volwassen) deelnemers uit familie en sociaal netwerk (zie bijlage 3). De derde vragenlijst is een tevredenheidsenquête voor kinderen (zie bijlage 4).

Vanwege de waarborging van hun privacy, is de deelnemers niet gevraagd hun personalia op te geven. Wel is hen verzocht kenbaar te maken in welke relatie zij staan tot het kind of de hoofdpersoon voor wie de Eigen Kracht-conferentie is gehouden. Andere achtergrondkenmerken zijn niet gevraagd om herkenbaarheid te voorkomen en te bevorderen dat de deelnemers zich vrij zouden voelen om hun eigen mening te geven.

De enquêtes zijn los van elkaar geanalyseerd. De meeste vragen hebben zowel een gesloten als een open deel. Het gesloten deel betreft een ja/nee of een ja/nee/ten dele keuzemogelijkheid of een rapportcijfer. Van alle antwoorden op de gesloten vragen zijn rechte tellingen gemaakt. In een aantal gevallen is het gemiddelde rapportcijfer berekend en wordt de spreiding rondom dit gemiddelde aangegeven. In het open deel hebben de respondenten in hun eigen woorden een toelichting gegeven op dit oordeel. Deze antwoorden zijn geanalyseerd. Per onderwerp zijn enkele typerende en opmerkingen geselecteerd.

1.5 Verloop van het onderzoek

Onderzoek feitelijke gegevens

Eind 2006 en in de eerste helft van 2007 is het registratieformulier aan alle Eigen Kracht-coördinatoren gestuurd die met een Eigen Kracht-conferentie zijn gestart. Ook konden zij het formulier downloaden van de website van Eigen Kracht (www.eigen-kracht.nl). Vanaf de tweede helft van 2007 is gebruik gemaakt van een digitaal invoerformulier op de website van WESP. In beide gevallen is aan de coördinatoren gevraagd het formulier zo spoedig mogelijk na het afronden van de zaak in te vullen. Onder het afronden van de zaak verstaan we hier het moment dat een Eigen Kracht-conferentie werd gehouden of het moment dat duidelijk werd dat het om welke reden dan ook niet tot een Eigen Kracht-conferentie zou komen. Het merendeel van de formulieren werd binnen een maand na het afronden van de zaak naar WESP opgestuurd of digitaal ingevoerd. Slechts een enkele keer was het nodig een rappel te sturen. Dat deze formulieren vrijwel altijd en meestal tijdig worden ingestuurd heeft ongetwijfeld te maken met het feit dat de Eigen Kracht *Centrale* een koppeling heeft gemaakt met het uitbetalen van de coördinatoren. Zij worden geacht hun uren- en onkostendeclaratie van de betreffende Eigen Kracht-conferentie gelijktijdig in te sturen met het registratieformulier. Ook in het nieuwe registratiesysteem via de computer is deze eis gehandhaafd. Coördinatoren krijgen hun declaratie pas uitbetaald wanneer hun registratie is ontvangen.

Dit verslag van de jaarcijfers 2007 gaat over alle zaken die in 2007 werden afgerond en waarvan WESP de gegevens heeft ontvangen. Het gaat in totaal om 370 zaken. Een deel van deze zaken is in 2006 gestart, maar werd in 2007 afgerond. De op 31 december 2007 nog lopende zaken zijn in dit onderzoek niet meegenomen. De coördinatoren hebben tot 1 februari 2008 de gelegenheid gehad hun gegevens over 2007 nog in te sturen. De (weinige) registraties over zaken uit 2007 die na deze datum zijn ingevoerd, zullen meegenomen worden in de jaarcijfers van 2008.

Follow-up

Bij de start van de conferentie krijgen de Eigen Kracht-coördinatoren ook een follow-up formulier opgestuurd. Ook dit is te downloaden van de site van Eigen Kracht. Er werden dit jaar 156 follow-up formulieren van Eigen Kracht-coördinatoren ontvangen. Afgezet tegen de 271 in 2007 gehouden Eigen Kracht-conferenties, betekent dit dat van ruim de helft (58%) bekend is hoe het enige maanden later met de uitvoering staat. Aangezien het aantal conferenties jaarlijks toeneemt en de follow-up altijd later (na 3 maanden) plaatsvindt dan de conferenties, is er bij de registratieformulieren en de follow-up geen sprake van een 1 op 1 relatie maar van een naijlend effect. De respons is dus minstens 58%, maar waarschijnlijk hoger.

Vergeleken met eerdere jaren is de respons aanzienlijk hoger. Vermoedelijk heeft dit te maken met het feit dat met ingang van dit jaar alle Eigen Kracht-coördinatoren drie maanden na de Eigen Kracht-conferentie een reminder ontvingen, er gerappelleerd werd als de follow-up gegevens desondanks uitbleven en de regiomanagers van Eigen Kracht meer aandacht aan de follow-up besteden.

Onderzoek tevredenheid

De vragenlijsten over de tevredenheid zijn door de Eigen Kracht-coördinator uitgereikt aan deelnemers van de Eigen Kracht-conferenties. De vragenlijsten en de daarbij behorende antwoordenvolp werden meteen na afloop van de Eigen Kracht-conferentie uitgedeeld door de Eigen Kracht-coördinator van de betreffende conferentie. Aanmelders kregen een andere vragenlijst dan de kinderen en volwassen leden van de familie en netwerk (zie bijlage 2, 3 en 4). Waarschijnlijk is het een paar keer voorgekomen dat een Eigen Kracht-coördinator het formulier voor aanmelders/professionals ook heeft gegeven aan hulpverleners die in de informatieronde informatie kwamen geven. Als dat bleek uit de antwoorden, zijn de formulieren terzijde gelegd.

Hoewel de bedoeling was dat alle deelnemers persoonlijk een vragenlijst in zouden vullen, komt het voor dat coördinatoren één vragenlijst per (echt)paar hebben meegegeven. Ook komt het voor dat jongeren die iets ouder dan 18 waren een kind-formulier voor beneden de 18 hebben gekregen. De gegevens daarvan zijn niet bij de tevredenheidsformulieren van de kinderen verwerkt, maar toegevoegd aan de gegevens van volwassenen. Naar schatting heeft de helft van de inzenders uit familie en netwerk hun vragenlijst ter plaatse ingevuld en meegegeven aan de Eigen Kracht-coördinator. De rest zond de antwoordenvolp zelf naar de onderzoekers. De vragenlijsten van de aanmelders werden vrijwel allemaal rechtstreeks naar de onderzoekers gestuurd.

In 2007 zijn er 271 Eigen Kracht-conferenties (fase 2 conferenties; zie 1.6 en hoofdstuk 4) gehouden. Daarvan waren er 38 conferenties waarin de aanmelder geen professional maar de hoofdpersoon zelf of een familielid van de hoofdpersoon was. Deze personen kregen een vragenlijst voor deelnemers uit familie en netwerk. Onder de aanmelders/professionals zijn 290 vragenlijsten uitgezet; soms meerdere per situatie omdat er meerdere aanmelders waren of doordat ook professionals die geen aanmelder waren een enquête kregen. Hiervan zijn er 186 vragenlijsten geretourneerd. Dat is een respons van 64%.

Onder de deelnemende volwassen leden van familie en sociaal netwerk zijn 1788 vragenlijsten verspreid. Hiervan zijn er 1374 vragenlijsten geretourneerd, dit is een respons van 77%. Er werden 319 formulieren verspreid onder kinderen en jongeren die aan een Eigen Kracht-conferentie deelnamen. Hiervan zijn er 208 geretourneerd, een respons van 65%.

De respons op alle tevredenheidsformulieren is voldoende om er vanuit te kunnen gaan dat de uitkomsten representatief zijn.

1.6 Terminologie

Voor een goed begrip volgt hieronder een beknopte beschrijving van de in deze rapportage gebruikte terminologie:

Aanmelder:

degene die het eerst contact opneemt met de Eigen Kracht Centrale om de mogelijkheid van een Eigen Kracht-conferentie voor een familie te bespreken. Meestal is dit een medewerker van een hulpverleningsinstelling, maar het kan ook de cliënt zelf of een lid van familie of netwerk zijn. De aanmelder bespreekt de mogelijkheid van een Eigen Kracht-conferentie met de familie en formuleert de vraagstelling aan het begin van de conferentie.

Bodem-eis:

minimumvoorwaarde omtrent de veiligheid van de hoofdpersoon die door een jeugdbeschermer aan het plan van de familie gesteld kan worden.

Eigen Kracht-conferentie:

een werkwijze om familie de verantwoordelijkheid te laten houden voor ingrijpende beslissingen bij problemen binnen de familie. Het geeft hen de gelegenheid zelf een plan te maken met gebruikmaking van eigen mogelijkheden en ondersteuning van buiten te betrekken. Centraal in deze werkwijze staat een 'familiebijeenkomst' waarin familie en leden van het netwerk gezamenlijk een plan maken voor de toekomst (zie ook de fasen van een Eigen Kracht-conferentie).

Eigen Kracht Centrale:

landelijke stichting die de Eigen Kracht-conferenties uitvoert en de invoering van Eigen Kracht-conferenties entameert en ondersteunt. De Eigen Kracht Centrale verzorgt de werving, selectie en opleiding van coördinatoren en sluit contracten af met de coördinatoren voor de duur van een conferentie. Aanmelders kunnen een Eigen Kracht-conferentie inhuren bij de Eigen Kracht Centrale.

Eigen Kracht-coördinator:

medewerker die in nauw overleg met de betrokken familie een Eigen Kracht-conferentie organiseert en faciliteert. Een Eigen Kracht-coördinator is een onafhankelijke persoon die verbonden is aan de Eigen Kracht Centrale en niet in dienst is bij of op de een of andere manier werkzaam is voor een beslissingsbevoegde of hulpverlenende instantie.

Eigen Kracht-regiomanager:

medewerker die in dienst is van een organisatie die voor een regio of provincie Eigen Kracht helpt invoeren. Aanmelders nemen contact op met de regiomanager als zij een Eigen Kracht-conferentie overwegen. De regiomanager kan hen helpen te beoordelen of een Eigen Kracht-conferentie in die situatie een geschikt middel is, hoe de vraagstelling zou moeten luiden, welke hulpverleners betrokken zijn en hoe de financiering geregeld kan worden. De regiomanager schakelt een coördinator uit dat gebied in om de conferentie te gaan voorbereiden en zorgt voor de directe ondersteuning. De regiomanager coacht de coördinatoren in die regio en stemt af met de landelijke Eigen Kracht Centrale.

Familie en sociaal netwerk:

directe en verder afstaande bloedverwanten en andere voor hen belangrijke personen. Denk aan familieleden, buren en vrienden.

Fase 1 conferentie:

door de Eigen Kracht *Centrale* gebruikt begrip voor een zaak die tijdens de voorbereiding gestaakt is. Het gaat om een situatie waarin een Eigen Kracht-coördinator aan de voorbereiding is begonnen, maar waarbij het om uiteenlopende redenen niet komt tot een formele gezamenlijke bijeenkomst van familie, netwerk, aanmelder en professionele informanten.

Fase 2 conferenties:

door de Eigen Kracht *Centrale* gebruikt begrip voor een zaak waarvan de voorbereiding uitmondt in een formele gezamenlijke bijeenkomst van familie, netwerk, aanmelder en professionele informanten.

Fasen van een Eigen Kracht-conferentie:

- Vorbereiding : periode voorafgaand aan de 'familiebijeenkomst'
- Informatiefase : eerste deel van de 'familiebijeenkomst' waarin professionals informatie verstrekken aan familie en netwerk.
- Besloten tijd : tweede deel van de 'familiebijeenkomst'. Nadat de familie en de leden van het sociaal netwerk de benodigde informatie hebben verkregen, verlaten de aanmelder, andere hulpverleners en de coördinator de ruimte, waarna de familie beraadslaagt en een plan maakt.
- Presentatie van het plan : derde deel van de 'familiebijeenkomst'. Nadat de familie een plan heeft gemaakt, worden de coördinator en de aanmelder binnen- of opgeroepen en presenteert de familie het plan. Indien er sprake is van jeugdbescherming, wordt de aanmelder gevraagd het plan te accepteren. Deze accepteert het plan tenzij duidelijk is dat de veiligheid van het kind niet gewaarborgd is, dan wel dat het plan niet wettig is.

Hoofdpersoon:

persoon voor wie de Eigen Kracht-conferentie wordt gehouden. In de jeugdzorg zijn dit de kinderen waarvoor een plan gemaakt wordt. In andere sectoren kan het (ook) om volwassenen gaan.

2 Aanmelding bij Eigen Kracht

2.1 Inleiding

Verzoeken voor het houden van een Eigen Kracht-conferentie kunnen worden gedaan door professionele hulpverleners, familieleden of (volwassen) hoofdpersonen voor wie de conferentie bedoeld is. Degene die een zaak bij Eigen Kracht aanmeldt, krijgt eerst te maken met de regiomanager. De regiomanager zoekt een coördinator die zo goed mogelijk bij de familie past en vervolgens start de coördinator met de voorbereiding.

2.2 Aantal aanmeldingen per provincie

In 2007 zijn er 370 nieuwe aanmeldingen binnengekomen. Daarvan worden in deze jaarrapportage alleen de zaken beschreven die ook in 2007 zijn afgerond, vermeerderd met de zaken die in 2006 zijn gestart en in 2007 zijn afgerond (zie ook 1.5).

De regionale spreiding van het aantal aanmeldingen is groot, maar Eigen Kracht-conferenties zijn nog niet in het hele land beschikbaar. In 2007 konden aanmelders in de provincies Groningen, Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant vragen om een Eigen Kracht-conferentie. Het gaat hier niet om provincies in de bestuurlijke, maar in geografische zin.

Aantal afgeronde zaken in 2007 per provincie:

Provincie	Aantal zaken
Groningen	48
Friesland	27
Overijssel	60
Flevoland	32
Gelderland	6
Utrecht	4
Noord-Holland (incl. Amsterdam)	121
Zuid-Holland (incl. Rotterdam)	62
Noord-Brabant	10
<i>Totaal</i>	370

De meeste afgeronde zaken zijn aangemeld in Noord-Holland, met name in de agglomeratie Amsterdam. Op afstand volgen Zuid-Holland (met name Rotterdam en omgeving), Overijssel en Groningen.

2.3 Wachtlijsten

EKC kende ook in 2007 geen wachtlijsten en in alle gevallen kon een aanmelding gelijk in behandeling worden genomen. In een enkel geval is even gewacht tot een coördinator beschikbaar kwam die beter paste bij het gezin, bijvoorbeeld vanwege de etnische achtergrond.

2.4 Aanmelders

De 370 aanmeldingen zijn in 318 gevallen afkomstig van een professionele organisatie, in 40 gevallen van een familielid (vaak de ouders) en in 12 gevallen van de hoofdpersoon zelf. Het aantal aanmeldingen van familie of hoofdpersonen zelf is 14%.

De professionele aanmelders laten een grote variëteit aan organisaties zien. Medewerkers van organisaties op het gebied van jeugdzorg (bureau Jeugdzorg, zorgaanbieders, Raad voor de Kinderbescherming) en MEE zijn de getalsmatig belangrijkste professionele aanmelders, respectievelijk 65% en 11%.

Wat betreft bureau Jeugdzorg (BJZ) is ruim de helft (53%) afkomstig van de vrijwillige hulpverlening, 42% van de afdeling jeugdbescherming en 5% van het AMK.

Achtergrond van de aanmelders/professionals:

Organisaties	Aantal
BJZ (vrijwillig kader)	92
BJZ (jeugdbescherming)	74
BJZ (AMK)	9
MEE	36
Zorgaanbieders jeugdzorg	33
Scholen	10
Gezondheidszorg	7
Maatschappelijk werk	7

RMC/VSV/Reboundvoorzieningen ¹	6
Consultatiebureaus	3
Schuldhulpverlening	3
Raad voor de kindbescherming	2
Overige instanties	32
Onbekend	4
<i>Totaal</i>	318

¹ Het betreft organisaties die zich met voortijdige schoolverlating bezighouden.

Achtergrond van de aanmelders/familie:

Personen	Aantal
Familieleden	40
Hoofdpersoon zelf	12
<i>Totaal</i>	52

2.5 Duur hulpverlening

Duur hulpverlening in jaren	Aantal
Geen hulpverlening	46
0 – jaar	80
1 – 2 jaar	68
2 - 5 jaar	86
5 - 10 jaar	33
Meer dan 10 jaar	19
Onbekend	38
<i>Totaal</i>	370

Als de 38 aanmeldingen waarvan onbekend is hoe lang er al hulpverlening is buiten beschouwing worden gelaten, valt op dat 14% geen contacten met de hulpverlening heeft. De meerderheid van de gezinnen heeft enkele jaren hulpverlening.

2.6 Achtergrondproblematiek

Een van de vragen die aan de Eigen Kracht-coördinator gesteld wordt, is welke achtergrondproblematiek een rol speelde. Bij het schriftelijke vragenformulier vulde de Eigen Kracht-coördinator als antwoord op een open vraag in wat de aanmelder heeft vermeld bij aanmelding en wat hij of zij tijdens de voorbereiding zelf nog is tegengekomen. Met de komst van het digitale formulier kunnen de coördinatoren bij het invullen kiezen uit een aantal vaste rubrieken of in woorden invullen van welke ‘andere’ situatie er sprake was.

2.6.1 Problemen kinderen

Van de 370 aanmeldingen zijn in 301 zaken uitsluitend één of meerdere kinderen als hoofdpersoon betrokken. In vijf gevallen is niet bekend wat de achtergrondproblematiek van het kind of de kinderen was. In de overige 296 zaken waarbij kinderen de hoofdpersoon waren, werden de volgende problemen door de coördinator genoemd; gemiddeld 2,1 probleem per zaak.

Achtergrondproblematiek zaken waarbij uitsluitend kinderen betrokken zijn, in volgorde van meest naar minst voorkomend:

Achtergrondproblematiek	Aantal
Gedragsproblemen kind	90
Echtscheidingsperikelen	75
Psychiatrische problematiek ouders	59
Dood/ziekte ouders	49
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	48
Financiële- en huisvestingsproblemen	46
Overbelasting ouders	44
Problemen met school	40
Huiselijk geweld (incl. mishandeling, incest)	30
Verstaving ouders	19
Verstandelijke beperking ouders of kind	14
Politiecontact kind of ouders	12
Problemen met werk	10
Ziekte/lichamelijke beperking kind	6
Diversen	80
Onbekend	5
<i>Totaal</i>	627

Gedragsproblemen en problemen die te maken hebben met echtscheiding staan bovenaan in de lijst. Aanmeldingen die te maken hebben met problemen op school of op het terrein van de financiën en huisvesting liggen, zijn duidelijk toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De overige problemen zijn min of meer constant gebleven. In de volgende hoofdstukken gaan we uitgebreider in op de achtergrondproblematiek.

2.6.2 Achtergrondproblematiek volwassen hoofdpersonen

In 69 van de 370 zaken zijn volwassen hoofdpersonen betrokken. Volwassenen kunnen in twee situaties hoofdpersoon zijn:

- in combinatie met kinderen als hoofdpersoon. Het gaat dan bijvoorbeeld om meerderjarige broers of zussen of conferenties die voor ouder(s) en kind georganiseerd worden. Dit komt 29 keer voor.
- uitsluitend een volwassen hoofdpersoon. Dit komt 40 keer voor.

Omdat verondersteld kan worden dat deze twee groepen met verschillende achtergrondproblematieken kampen, zijn zij afzonderlijk in de tabel opgenomen. Het in totaal meest voorkomende probleem staan bovenaan.

Achtergrondproblematiek zaken met volwassen hoofdpersonen:

Achtergrondproblematiek	Volwassenen in combinatie met kinderen	Uitsluitend volwassenen	Totaal
Financiële- en huisvestingsproblemen	14	20	34
Gedragsproblemen kind	11	7	18
Echtscheidingsperikelen	9	8	17
Psychiatrische problematiek ouders	10	6	16
Problemen met school	8	8	16
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	13	2	15
Problemen met werk	4	10	14
Overbelasting ouders	12	1	13
Dood/ziekte ouders	4	6	10
Huiselijk geweld (incl. mishandeling, incest)	6	3	9
Verstandelijke beperking ouders of kind	3	6	9
Verslaving ouders	2	3	5
Politiecontact kind of ouders	2	2	4
Ziekte/lichamelijke beperking kind	4	2	6
Diversen	5	11	16
<i>Totaal</i>	107	95	202

Tezamen worden 202 kwesties als achtergrondprobleem opgegeven, een gemiddelde van 2,9 per zaak.

Wanneer het uitsluitend om volwassenen gaat, spelen er relatief vaak problemen op het gebied van financiën, huisvesting en werk. Dit in tegenstelling tot de conferenties waaraan volwassenen samen met minderjarige hoofdpersonen deelnemen; daarin komt de achtergrondproblematiek overeen met de zaken waarin alleen kinderen hoofdpersoon zijn.

2.7 Zorgen en vragen

Op het aanmeldingsformulier dat de Eigen Kracht *Centrale* gebruikt, formuleren de aanmelders de reden van hun verwijzing en de vraag (of vragen) die zij aan de familie willen voorleggen. Zij beschrijven hun zorgen over de situatie van de kinderen of volwassen hoofdpersonen en benoemen concreet de zorgpunten. Deze vragen zijn belangrijk omdat zij het uitgangspunt van de conferentie zijn.

2.7.1 Zorgen en vragen kinderen

In alle gevallen waar het uitsluitend om kinderen gaat, is ingevuld wat de vraag voor de conferentie is. Er zijn in totaal 593 vragen geformuleerd, dat is een gemiddelde van 2,0 vraag per situatie (301 aanmeldingen).

De vragen gaan over:

Vragen voor conferentie	Aantal
Opvoeding	172
Woonplek (waar moet het kind wonen)	97
Omgangsregeling met ouders/anderen	50
Gedrag kind	46
Financiën/huisvesting	40
Onderwijs	31
Zelfstandigheid	18
Medische zaken	18
Vrije tijd	14
Huiselijk geweld	11
Werk	10
Voorziening gezag	4
Overig	82
<i>Totaal</i>	593

Vragen over opvoeding en de woonplek komen het meest voor. In de categorie overig vallen bijvoorbeeld vragen op het gebied van het versterken van het sociaal netwerk, het inschakelen van professionele hulp, het verbeteren van het contact tussen en de steun van familieleden en het verbeteren van (huwelijkse) relaties.

Als voorbeeld geven wij hieronder de vragen van een vijftal willekeurige zaken. Deze vragen zijn geanonimiseerd.

Vragen zaak 1

1. Wat kunnen wij met z'n allen er aan doen dat er minder stress in huis is?
2. Wat kunnen familie en vrienden bieden om de draaglast voor moeder te verkleinen?
3. Hoe kan ieder voor zich verantwoordelijkheid nemen voor de volgende punten:
 - daginvulling/school,
 - corveetaken,
 - zich houden aan de gemaakte afspraken,
 - respect hebben voor elkaar.
4. Wie is/zijn voor de kinderen belangrijk met betrekking tot het kwijt kunnen van hun verhaal en of zich kunnen ontspannen?
5. Wat is het plan (oplossing) in crisissituaties?

Vragen zaak 2

1. Wat is voor de kinderen de beste plek om een veilige stabiele leefomgeving te vinden?
2. Wanneer deze leefplek bij vader gevonden wordt, hoe wordt dan voorkomen dat er problemen met vaders draagkracht ontstaan?
3. Hoe kunnen de kinderen het beste contact met hun moeder houden?

Vragen zaak 3

1. Wat hebben wij nodig om X te steunen en haar te helpen om correcte/goede beslissingen te nemen?
2. Hoe kunnen wij X motiveren om zich aan de regels te houden?

Vragen zaak 4

1. Wat is er nodig voor Y om zelfstandig te wonen en wie ondersteunt haar hierin?
2. Hoe worden de financiën hiervoor geregeld en wie/welke instantie levert daarvoor een bijdrage?
3. Wat is er nodig om het contact tussen moeder en dochter te herstellen?

Vragen zaak 5

Vraag van vader: 'Ik wil graag met jullie onder de loep nemen hoe we de zorg en opvoeding voor A nu met elkaar delen.'

1. Wat gaat hierin goed?
2. Wat moet anders? Welke afspraken kunnen we hierover maken (die in het plan worden opgenomen) zodat duidelijk voor ons allemaal is wat we hebben afgesproken?
3. Welke tips hebben jullie voor mij hoe ik misschien beter zou kunnen reageren als A een onredelijke bui heeft? Op welke wijze kunnen jullie mij hierin ondersteunen?

2.8 Achtergrondkenmerken aangemelde volwassenen

Bij de 69 aanmeldingen waarbij (ook) volwassen hoofdpersonen zijn, zijn in totaal 95 volwassen hoofdpersonen betrokken: 1,4 volwassene per zaak. Het gaat daarbij om 47 mannen (50%) en 47 vrouwen (50%). Van één persoon is het geslacht onbekend. De grootste groep (39 personen, 45%) is tussen de 18 en 25 jaar, een iets kleinere groep (28 personen, 31%) is tussen de 26 en 40 jaar en de rest (21 personen, 24%) is ouder dan 40 jaar. Van zeven personen is de leeftijd onbekend.

Van eveneens zeven volwassen hoofdpersonen is de etniciteit onbekend. De helft van de volwassenen van wie dit gegeven wel bekend is (45 personen, 51%) heeft een Nederlandse achtergrond, de rest een niet-Nederlandse achtergrond. Hiervan komen mensen met een Antilliaanse, Surinaamse of Marokkaanse achtergrond het meest voor.

Van de volwassen hoofdpersonen wonen er 56 zelfstandig, 18 bij ouders, 6 bij familie, 8 elders en van 7 is de verblijfplaats onbekend.

2.9 Achtergrondinformatie aangemelde kinderen

2.9.1 Aantal

Bij 330 van de 370 zaken zijn (ook) kinderen hoofdpersoon. Hierbij gaat het in totaal om 552 kinderen oftewel 1,7 kind per aanmelding. Bijna 60% van de zaken is voor één kind aangemeld, bijna een kwart voor twee kinderen en de overige zaken voor drie of meer kinderen. Het maximum aantal kinderen voor wie één aanmelding tegelijk is gedaan is zeven.

2.9.2 Leeftijd

Leeftijd kinderen	Aantal
Ongeboren	2
0 - 4 jaar	111
5 - 12 jaar	224
13 - 17 jaar	215
<i>Totaal</i>	552

Van alle kinderen is de leeftijd bekend. De groepen tussen 13 en 18 jaar en tussen 5 en 12 zijn ongeveer even groot (circa 40%). De groep 0 tot 4 jaar is kleiner (20%).

2.9.3 Geslacht

Geslacht	Aantal
Jongen	264
Meisje	276
Onbekend	12
<i>Totaal</i>	552

Van 12 kinderen (onder wie de twee ongeborenen) is het geslacht niet bekend. De verhouding naar geslacht is ongeveer gelijk.

2.9.4 Etniciteit

Etniciteit	Aantal
Beide ouders Nederlands	270
Eén of beide ouders niet Nederlands	260
Onbekend	22
<i>Totaal</i>	552

Van 22 kinderen is de etniciteit niet bekend. Van de overige kinderen is ruim de helft Nederlands, de andere helft niet. Kinderen met een Surinaamse (50x), Turkse (41x), Antilliaanse (33x) en Marokkaanse (27x) achtergrond komen het meest voor. De overige 109 kinderen laten een enorme variëteit aan etniciteit zien, bijvoorbeeld Afghaans, Colombiaans, Ghanees, Indiaas, Indonesisch, Somalisch, Thais. Daarvan komt elke groep hoogstens 3x voor. Een zeer klein deel heeft een westerse achtergrond zoals Canadees of Engels.

De aanmeldingen uit de Randstad (Noord-Holland/Amsterdam, Zuid-Holland/Rotterdam en Utrecht) zijn voor bijna 80% afkomstig van niet-Nederlandse gezinnen. Voor de andere provincies geldt dit voor ongeveer een kwart van de zaken. Aangemelde zaken waarbij 3 of meer kinderen tegelijk betrokken zijn, zijn bijna allemaal niet-Nederlandse gezinnen.

2.9.5 Verblijfplaats

Verblijfplaats	Aantal
Thuis bij één of beide ouders	367
Familie of netwerk	87
Crisis- of leefgroep	29
(Bestands)pleeggezin	25
Anders	22
Onbekend	22
<i>Totaal</i>	<i>552</i>

Van 22 kinderen is de verblijfplaats niet bekend. De grootste groep, ruim tweederde, woont thuis bij beide of één van de ouders. Onder de categorie anders vallen kinderen en jongeren die bijvoorbeeld op verschillende adressen wonen, geen vaste woon- of verblijfplaats hebben of in een kamertrainingscentrum.

3 Geen Eigen Kracht-conferentie (fase 1 zaken)

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over zaken waarin het uiteindelijk niet tot een formele Eigen Kracht-conferentie gekomen is; de zogenaamde fase 1 conferenties. Dit is het geval als tijdens de voorbereiding blijkt dat een conferentie niet haalbaar is of niet meer nodig is. Dan wordt de voorbereiding gestaakt en gaat de Eigen Kracht-coördinator niet verder met het organiseren van de conferentie.

3.2 Aantal

In 2007 werden in totaal 370 zaken afgerond. Van deze zaken kwam het in 271 gevallen tot een conferentie, dat wil zeggen dat familie, sociaal netwerk en hulpverleners bijeen zijn gekomen om een plan te maken. In ruim een kwart van de aanmeldingen, 99 maal oftewel 27%, werd de voorbereiding voortijdig gestaakt. Dat betekent dat in 73% van de gevallen de aanmeldingen wel tot een conferentie hebben geleid, een lichte toename ten opzichte van 2006 waarin 71% van de aanmeldingen als conferentie doorging.

Provincie	Aantal fase 1 zaken	Als percentage van het totaal aantal in deze provincie aangemelde zaken
Groningen	13	27%
Friesland	6	22%
Overijssel	18	30%
Flevoland	7	22%
Gelderland	5	83%
Utrecht	2	50%
Noord-Holland (incl. Amsterdam)	25	21%
Zuid-Holland (incl. Rotterdam)	19	31%
Noord-Brabant	4	40%
<i>Totaal</i>	99	27%

Zoals eerder gezegd, gaat het hier niet om provincies in de bestuurlijke, maar in geografische zin.

Tussen de provincies doen zich grote verschillen voor, niet alleen in het aantal aanmeldingen, maar ook in de mate waarin deze leiden tot een conferentie. De provincie Noord-Holland kan men als het meest 'succesvol' beschouwen wanneer het gaat om het doorgaan van conferenties. Deze provincie heeft veel aanmeldingen die bovendien in veel gevallen tot conferenties leiden. De provincies Friesland en Flevoland kennen niet zoveel aanmeldingen, maar de aanmeldingen die er zijn leiden wel vaak tot een conferentie. In de provincies Gelderland en Utrecht zijn weinig aanmeldingen en de aanmeldingen die er zijn leiden relatief niet vaak tot een conferentie. De overige provincies bevinden zich min of meer rond het gemiddelde.

3.3 Reden van niet doorgaan

Of een conferentie al dan niet doorgaat, hangt van een aantal redenen af. Dit kunnen zowel 'positief' als 'negatief' geformuleerde redenen zijn. Met positief worden situaties bedoeld waarin betrokkenen een andere oplossing vinden of de aanmelding wordt ingetrokken omdat de conferentie niet meer nodig is. Met negatief worden situaties bedoeld waarin leden van familie of sociaal netwerk niet aan een conferentie willen meewerken of wanneer er teveel ruzie is binnen de familie. Van 98 van de 99 zaken waarin de voorbereiding werd gestaakt is bekend wat de reden daarvan was. In 29 gevallen werd een andere oplossing gevonden, in 6 gevallen werd de aanmelding ingetrokken zonder dat bekend is wat daarvan de reden is.

In de overige gevallen was de reden van het niet doorgaan van de Eigen Kracht-conferentie negatief: betrokkenen wilden hun medewerking niet verlenen, het netwerk werd te klein of te onevenwichtig bevonden of er was ruzie in de familie. Per geval kunnen er meerdere argumenten een rol spelen, waardoor het gemiddelde uitkomt op 1,4 redenen per zaak (totaalscore is 134).

<i>Reden van niet doorgaan conferentie</i>	<i>Aantal</i>
Ouders willen niet	37
Kinderen willen niet	11
Netwerk te klein	11
Volwassen hoofdpersoon wil niet	10
Ruzie in familie	9
Andere negatieve redenen	21
Andere oplossing gevonden	29
Aanmelding ingetrokken	6
<i>Totaal</i>	134

3.4 Aantal contacten

In de 99 zaken waarin uiteindelijk geen conferentie is gehouden, hebben de coördinatoren met in totaal 643 personen contact onderhouden. Dat is gemiddeld 6,5 per zaak. De meest voorkomende contacten waren met familieleden (161), ouders (123), vrienden (74), minderjarige hoofdpersonen (61) en volwassen hoofdpersonen (32). Daarnaast met professionals (94).

3.5 Fase 1 zaken per aanmelder

Gemiddeld gaat 27% van de aanmeldingen niet door. Dat geldt zowel voor de aanmeldingen vanuit families of hoofdpersonen, als voor aanmeldingen vanuit instanties. Wanneer we aanmeldingen vanuit instanties echter nader bekijken, komen er wel verschillen aan het licht. De aanmeldingen van bureau Jeugdzorg leiden relatief vaak tot een Eigen Kracht-conferentie; gemiddeld gaat 20% niet door. Dit komt vooral door het aandeel van Jeugdbescherming: de zaken die via jeugdbescherming aangemeld worden gaan in slechts 15% van de gevallen niet door. De zaken van bureau Jeugdzorg die via de toegang komen, gaan in 24% van de gevallen niet door, die van het AMK in 22%.

Deze percentages bevinden zich alledrie beneden het gemiddeld aantal zaken dat niet tot een Eigen Kracht-conferentie leidt (27%).

De grootste 'uitval' is afkomstig van de zorgaanbieders jeugdzorg. Van de aanmeldingen die van deze organisaties binnenkomen leidt bijna 40% niet tot een conferentie. De aantallen van de overige aanmeldende instanties zijn te klein om hierover uitspraken te kunnen doen, deze zijn dan ook niet in onderstaande tabel opgenomen.

Aanmelders van zaken die niet tot een conferentie hebben geleid:

Organisaties	Aantal fase 1 zaken	Als percentage van totaal aantal aanmeldingen van deze organisaties
BJZ (vrijwillig kader)	22	24%
BJZ (jeugdbescherming)	11	15%
BJZ (AMK)	2	22%
MEE	11	31%
Zorgaanbieders jeugdzorg	13	39%

De van familie afkomstige aanmeldingen, zijn in 28% niet doorgegaan als conferentie. Van de 12 aanmeldingen die door hoofdpersonen zelf zijn verricht, zijn er drie niet in een conferentie uitgemond. Dat is 25%.

Personen	Aantal fase 1 zaken	Als percentage van totaal aantal aanmeldingen door deze groep
Familie	11	28
Hoofdpersoon zelf	3	25
<i>Totaal</i>	14	27

3.6 Duur hulpverlening

In 85 van de 99 gevallen is bekend hoe lang het gezin al met hulpverleners te maken had voordat de aanmelding is gedaan. Van de gezinnen waar het niet tot een Eigen Kracht-conferentie is gekomen, heeft 16% de conferentie aangeboden gekregen in het eerste jaar dat zij met hulpverlening te maken hebben. Ruim 40% heeft tussen de één en vijf jaar hulpverlening en 13% langer dan 5 jaar. In 15% van de gevallen was er geen sprake van hulpverlening. Families die via instellingen aangemeld zijn, hebben gemiddeld een langere hulpverleningsgeschiedenis dan de zaken die via familieleden of de hoofdpersoon zelf aangemeld zijn.

Er is geen verband tussen de duur van de hulpverlening en het al dan niet doorgaan van de conferentie.

Duur hulpverlening in jaren	Aantal fase 1 zaken
Geen hulpverlening	15
0 - 1 jaar	16
1 - 2 jaar	18
2 - 5 jaar	23
5 - 10 jaar	8
Meer dan 10 jaar	5
Onbekend	14
<i>Totaal</i>	99

3.7 Achtergrondproblematiek

3.7.1 Problemen kinderen

Er zijn gegevens bekend van 83 van de 84 zaken die niet zijn doorgegaan als conferentie waarin kinderen (mede) de hoofdpersoon zijn.² In totaal zijn er 165 achtergrondproblemen genoemd, oftewel gemiddeld 2,0 per zaak. Er is dus bijna altijd sprake van een combinatie van problemen.

Achtergrondproblematiek	Aantal
Gedragsproblemen kind	21
Echtscheidingsperikelen	33
Psychiatrische problematiek ouders	16
Dood/ziekte ouders	8
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	11
Financiën en huisvestingsproblemen	16
Overbelasting ouders	23
Problemen met school	9
Huiselijk geweld (incl. mishandeling, incest)	11
Verslaving ouders	6
Verstandelijke beperkings ouders of kind	9
Politiecontact kind of ouders	2
Problemen met werk	6
Ziekte/lichamelijke beperking kind	1
Diversen	22
Onbekend	1
<i>Totaal</i>	165

² De achtergrondproblematiek van zaken voor uitsluitend kinderen, en zaken voor kinderen én volwassenen wijken niet van elkaar af. Daarom zijn deze gegevens in paragraaf 3.7.1 gezamenlijk gepresenteerd. De achtergrondproblematiek van de zaken waarin uitsluitend een volwassen de hoofdpersoon is, komt in paragraaf 3.7.2 aan de orde.

Opvallend is dat er in zaken waarbij sprake is van een politiecontact of ziekte van ouders en/of kinderen er vrijwel altijd een conferentie volgt. Aanmeldingen die te maken hebben met echtscheiding, verslaving van de ouders of overbelasting gaan iets minder vaak door dan gemiddeld.

3.7.2 Problemen volwassen hoofdpersonen

In 15 fase 1 zaken zijn uitsluitend één of meerdere volwassenen de hoofdpersoon. Daarbij zijn in totaal 25 belangrijke problemen gemoeid, gemiddeld 1,7 probleem per aanmelding.

Achtergrondproblematiek	Aantal
Financiële- en huisvestingsproblemen	7
Gedragsproblemen kind	3
Echtscheidingsperikelen	2
Psychiatrische problematiek ouders	1
Problemen met school	3
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	0
Problemen met werk	4
Overbelasting ouders	0
Dood/ziekte ouders	2
Huiselijk geweld (incl. mishandeling, incest)	0
Verstandelijke beperking ouders of kind	0
Verslaving ouders	1
Politiecontact kind of ouders	0
Ziekte/lichamelijke beperking kind	0
Diversen	2
<i>Totaal</i>	25

Deze aantallen zijn te klein om conclusies te kunnen trekken over welke zaken relatief vaak niet tot een Eigen Kracht-conferentie leiden.

3.8 Zorgen en vragen

In de 99 zaken die niet tot een Eigen Kracht-conferentie hebben geleid, waren de volgende zorgen en vragen uitgangspunt bij de start van de voorbereiding. Deze zorgen en vragen zijn geformuleerd door de aanmelder.

3.8.1 Zorgen en vragen kinderen

Er zijn gegevens bekend van 83 van de 84 zaken waarin kinderen (ook) de hoofdpersoon zijn. In totaal zijn er 163 zorgen en vragen genoemd, dat is 2,0 per zaak. Aanmeldingen die te maken hebben met zorgen en vragen over de opvoeding en de woonplek leiden in de meeste gevallen tot een conferentie. De aanmeldingen die te maken hebben met een omgangsregeling gaan relatief minder vaak door.

Vragen voor conferentie	Aantal
Opvoeding	36
Woonplek (waar moet het kind wonen)	21
Omgangsregeling met ouders/anderen	21
Gedrag kind	15
Financiën/huisvesting	12
Onderwijs	9
Zelfstandigheid	6
Medische zaken	3
Vrije tijd	2
Huiselijk geweld	4
Werk	1
Voorziening gezag	2
Overig	31
<i>Totaal</i>	163

3.8.2 Zorgen en volwassen hoofdpersonen

In de 15 zaken waarin alleen een volwassene de hoofdpersoon is, zijn 27 zorgen en vragen geformuleerd, een gemiddelde van 1,8. De vragen en zorgen hebben meer dan bij de kinderen betrekking op financiën, werk en onderwijs (zie ook hoofdstuk 4).

3.9 Achtergrondkenmerken kinderen

3.9.1 Aantal

Bij 15 fase 1 zaken zijn geen kinderen betrokken. Bij de overige 84 zaken gaat het in totaal om 137 kinderen om wie zorgen zijn. Dat is gemiddeld 1,6 kind per aanmelding.

3.9.2 Leeftijd

De leeftijdsverdeling van de kinderen is als volgt:

Leeftijd kinderen	Aantal
Ongeboren	2
0 - 4 jaar	20
5 - 12 jaar	62
13 - 17 jaar	53
<i>Totaal</i>	137

Deze leeftijdsverdeling is ongeveer hetzelfde als voor het totaal aan aangemelde zaken. Er is dan ook geen verband te vinden tussen de leeftijd van het kind en het al dan niet doorgaan van de conferentie.

3.9.3 Geslacht

Het gaat om 72 meisjes (55%) en 59 jongens (45%). Van 6 kinderen (inclusief de 2 ongeborenen) is het geslacht niet bekend. De verhouding komt ongeveer overeen met het gemiddelde voor alle zaken.

3.9.4 Etniciteit

Van de kinderen van wie de etniciteit bekend is (N=132), is 56% Nederlands en 42% niet-Nederlands. Van 5 kinderen is de etniciteit niet bekend. Er gaan relatief iets meer zaken niet door waarbij de kinderen een Nederlandse etniciteit hebben.

3.9.5 Verblijfplaats

De verblijfplaats van de kinderen is bij de aanmelding bij Eigen Kracht:

Verblijfplaats	Aantal
Thuis bij één of beide ouders	92
Familie of netwerk	25
Crisis-of leefgroep	5
(Bestands)pleeggezin	4
Anders	5
Onbekend	6
<i>Totaal</i>	137

Van de kinderen woont tweederde bij één of beide ouders. 18% woont in een gezin behorend tot de familie of het netwerk. Slechts een enkel kind woont in een pleeggezin of in een crisisgroep.

3.10 Achtergrondkenmerken volwassen hoofdpersonen

Bij 20 fase 1 zaken zijn volwassenen betrokken: in 15 zaken uitsluitend als volwassen hoofdpersoon, in 5 zaken in combinatie met één of meerdere kinderen. In totaal zijn er bij de 20 fase 1 zaken 26 volwassen hoofdpersonen betrokken, 1,2 persoon gemiddeld. Het zijn 11 mannen en 14 vrouwen. Van één persoon is het geslacht onbekend. Zij hebben de leeftijd 18-25 jaar (11 x), 26-40 jaar (8 x), ouder dan 40 jaar (5 x). Van twee personen is de leeftijd onbekend. Bijna de helft (12x) heeft een Nederlandse achtergrond. Van twee personen is de etniciteit onbekend en de rest heeft een niet Nederlandse achtergrond. Er zijn geen significante verschillen in achtergrondkenmerken tussen volwassenen voor wie met en voor wie zonder kinderen een aanmelding is gedaan.

4 Wel Eigen Kracht-conferentie (fase 2 zaken)

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over 271 zaken waarvan de voorbereiding heeft geleid tot een bijeenkomst, de Eigen Kracht-conferentie. Een Eigen Kracht-conferentie wordt voorbereid door een Eigen Kracht-coördinator. Deze heeft geen hulpverlenende of inhoudelijke taak; de opdracht is alleen het organiseren en faciliteren van de Eigen Kracht-conferentie.

4.2 Aantal Eigen Kracht-conferenties per provincie

In totaal zijn in 2007 370 zaken afgesloten en geregistreerd. Van deze zaken is het 271 maal tot een conferentie gekomen. Familie en andere bekenden zijn bijeengekomen om een plan te maken. In 99 gevallen is de voorbereiding gestaakt voordat er een conferentie is gehouden, de fase 1 zaken (zie hoofdstuk 3). In 2007 leidde 73% van de aanmeldingen tot een conferentie, een lichte stijging ten opzichte van 2006 toen dit percentage op 71% lag.

Aantal fase 2 zaken per provincie als percentage van het totaal aangemelde zaken:

Provincie	Aantal fase 2 zaken	Als percentage van het totaal aantal in deze provincie aangemelde zaken
Groningen	35	73%
Friesland	21	78%
Overijssel	42	70%
Flevoland	25	78%
Gelderland	1	17%
Utrecht	2	50%
Noord-Holland (incl. Amsterdam)	96	79%
Zuid-Holland (incl. Rotterdam)	43	69%
Noord-Brabant	6	60%
<i>Totaal</i>	271	73%

Zoals eerder gezegd, gaat het hier niet om provincies in de bestuurlijke, maar in geografische zin.

Friesland, Flevoland en Noord Holland halen de hoogste percentages wat betreft het aantal conferenties dat doorgaat. Daarbij zij aangetekend dat het aantal conferenties in Noord-Holland veel groter is dan in Friesland en Flevoland. Groningen scoort rond het gemiddelde van 73%, Overijssel, Zuid Holland en Noord Brabant blijven hier iets onder, maar de meerderheid van de aangemelde zaken leidt tot een conferentie. In Utrecht en Gelderland hebben de (weinige) aanmeldingen nauwelijks tot conferenties geleid.

4.3 Duur van voorbereiding

Als een zaak verwezen is naar Eigen Kracht start de Eigen Kracht-coördinator met de voorbereiding. Deze loopt tot de dag van de conferentie. Ten opzichte van vorig jaar is de voorbereidingsduur iets gedaald: 65% van de conferenties wordt binnen twee maanden gerealiseerd (in 2006: 67%) en 28% tussen twee en drie maanden (in 2006: 20%). Het aantal conferenties waarvan de voorbereiding langer dan drie maanden duurt, is ook gedaald: in 2007 10% en in 2006 13% van de zaken.

4.4 Aanmelders

Van de 271 zaken die tot een conferentie hebben geleid, komen er 140 aanmeldingen van het bureau Jeugdzorg. Dat is 52%, een lichte daling ten opzichte van 2006 (54%). Van de zaken via bureau Jeugdzorg komt 50% van de vrijwillige hulpverlening, 45% van de jeugdbescherming en 5% van het AMK.

Organisaties	Aantal fase 2 zaken	Als percentage van het totaal aantal aanmeldingen van deze organisaties
BJZ (vrijwillig kader)	70	76%
BJZ (jeugdbescherming)	63	85%
BJZ (AMK)	7	78%
MEE	25	69%
Zorgaanbieders jeugdzorg	20	61%
Scholen	8	80%
Gezondheidszorg	5	71%
Maatschappelijk werk	5	71%
RMC/VSV/Reboundvoorzieningen ³	3	50%
Consultatiebureaus	2	67%
Schuldhelpverlening	2	67%
Raad voor de kindbescherming	1	50%
Overige instantie	20	62%
Onbekend	2	50%
<i>Totaal</i>	233	73%

Naar aanmelders zijn er grote verschillen in de mate waarin de aanmeldingen tot conferenties leiden. In het geval dat de aanmelder werkzaam is als gezinsvoogd/voogd gaan de conferenties vaak door.

³ Het betreft organisaties die zich met voortijdige schoolverlating bezighouden.

Personen	Aantal fase 2 zaken	Als percentage van het totaal aantal aanmeldingen van deze personen
Familie	29	72%
Hoofdpersoon zelf	9	75%
<i>Totaal</i>	38	73

Ook aanmeldingen vanuit het familiesysteem of de hoofdpersoon zelf leiden vaak tot een conferentie. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal conferenties vanuit het familiesysteem of de hoofdpersoon zelf gestegen van 8% naar 14% van de fase 2 zaken.

4.5 Duur hulpverlening

In 24 gevallen is het onbekend of en hoe lang er al hulpverlening in het gezin aanwezig is. Van de overige 247 gevallen blijkt dat bijna de helft (46%) minder dan 2 jaar hulp heeft. Een kwart heeft 2 tot 5 jaar hulpverlening. 13% heeft geen professionele hulp en in 16% van de gevallen is er sprake van meer dan 5 jaar hulpverlening. Er is geen significant verband tussen de lengte van de hulpverlening en het al dan niet doorgaan van de conferentie; alle categorieën bewegen zich rond het gemiddelde van 73%.

Duur hulpverlening in jaren	Aantal fase 2 zaken
Geen hulpverlening	31
0 - 1 jaar	64
1 - 2 jaar	50
2 - 5 jaar	63
5 - 10 jaar	25
Meer dan 10 jaar	14
Onbekend	24
<i>Totaal</i>	271

4.6 Achtergrondproblematiek

In onderstaande paragrafen staat welke problemen er speelden in de zaken waarin een conferentie gehouden wordt.

4.6.1 Problemen kinderen

Er zijn gegevens bekend van alle 246 gehouden conferenties waarbij kinderen (mede) de hoofdpersoon zijn. In totaal zijn er 536 belangrijke problemen genoemd, oftewel 2,2 per zaak.

Achtergrondproblematiek	Aantal fase 2 zaken
Gedragsproblemen kind	80
Psychiatrische problematiek ouders	53
Echtscheidingsperikelen	51
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	50
Dood/ziekte ouders	45
Financiële- en huisvestingsproblemen	44
Problemen met school	39
Overbelasting ouders	33
Huiselijk geweld (incl. mishandeling, incest)	25
Verslaving ouders	15
Politiecontact kind of ouders	12
Ziekte/lichamelijke beperking kind	9
Verstandelijke beperking ouders of kind	8
Problemen met werk	8
Diversen	63
Onbekend	1
<i>Totaal</i>	536

De meest genoemde problemen zijn gedragsproblemen van het kind, pedagogische onmacht/verwaarlozing, echtscheidingsperikelen en psychiatrische problematiek. De frequentie van de problemen is vergelijkbaar met vorig jaar, alleen psychiatrische problemen en financiële/huisvestingsproblemen zijn relatief toegenomen. Zaken met als probleem 'verslaving van ouders' zijn in aantal en aandeel afgenomen.

Zaken die te maken hebben met ziekte en dood van ouders worden vrijwel altijd een fase 2 zaak. Aanmeldingen die te maken hebben met echtscheidingsperikelen gaan minder vaak als conferentie door dan gemiddeld.

Enkele voorbeelden van de categorie diversen: moeder in gevangenis, problematiek zwangere tiener, onverwerkt verleden moeder.

De achtergrondproblematiek is redelijk gelijkmatig over de aanmelders verspreid. Alleen zaken die te maken hebben met een lichamelijke of verstandelijke beperking worden relatief veel door MEE aangemeld en zaken die te maken hebben met school door de school zelf. Dit zijn geen onverwachte uitkomsten gezien de doelgroep van deze organisaties.

4.6.2 Problemen volwassen hoofdpersonen

Volwassen hoofdpersonen kunnen in twee situaties aan een conferentie deelnemen: in combinatie met een conferentie voor een minderjarige hoofdpersoon of zonder minderjarige hoofdpersoon. De problematiek van volwassenen voor wie in combinatie met een minderjarige hoofdpersoon een conferentie wordt georganiseerd, wijkt niet af van de conferenties met alleen minderjarigen; de gegevens zijn in 4.6.1 dan ook gezamenlijk gepresenteerd. De conferenties die uitsluitend voor volwassenen georganiseerd worden, hebben daarentegen wel een gedeeltelijk andere problematiek, zoals onderstaande tabel laat zien.

Er zijn 25 fase 2 zaken voor uitsluitend volwassenen georganiseerd. Tezamen hadden deze conferenties 70 achtergrondproblemen oftewel 2,8 probleem per geval.

Achtergrondproblematiek	Aantal fase 2 zaken
Financiële- en huisvestingsproblemen	13
Echtscheidingsperikelen	6
Problemen met werk	6
Verstandelijke beperking ouders of kind	6
Psychiatrische problematiek ouders	5
Problemen met school	5
Dood/ziekte ouders	4
Gedragsproblemen kind	4
Huiselijk geweld (incl. mishandeling, incest)	3
Pedagogische onmacht/verwaarlozing	2
Verslaving ouders	2
Politiecontact kind of ouders	2
Ziekte/lichamelijke beperking kind	2
Overbelasting ouders	1
Diversen	9
<i>Totaal</i>	70

Problemen die te maken hebben met financiën en huisvesting komen relatief veel voor, gevolgd door problemen op het werk, echtscheidingsperikelen en een verstandelijke beperking. Van dit laatste onderwerp is opvallend dat bij de volwassenen dit onderwerp altijd tot een conferentie heeft geleid en bij de aanmeldingen voor kinderen slechts in de helft.

4.7 Zorgen en vragen

In de 271 zaken die tot een conferentie hebben geleid, zijn zorgen en vragen door de aanmelder geformuleerd. Deze zijn het uitgangspunt van de bijeenkomst. Er zijn 246 zaken waar (mede) een minderjarige hoofdpersoon was en 25 zaken waar alleen een volwassen hoofdpersoon zonder minderjarige hoofdpersonen aanwezig was.

4.7.1 Zorgen en vragen kinderen

Vragen voor conferentie	Aantal fase 2 zaken
Opvoeding	154
Woonplek (waar moet het kind wonen)	86
Gedrag kind	43
Financiële en huisvestingsproblemen	39
Omgangsregeling met ouders/anderen	34
Onderwijs	28
Medische zaken	19
Vrije tijd	17
Zelfstandigheid	14
Werk	9
Huiselijk geweld	8
Voorziening gezag	3
Overig	60
<i>Totaal</i>	514

Vragen die te maken hebben met de opvoeding of de woonplek komen het meest voor. Ook vragen over het gedrag van het kind of de omgangsregeling passeren relatief vaak de revue. Aanmeldingen die te maken hebben met het opstellen van een omgangsregeling gaan vaker dan gemiddeld niet door als conferentie, maar het verschil is klein.

4.7.2 Zorgen en vragen volwassen hoofdpersonen

Er zijn 25 conferenties gehouden zonder minderjarige hoofdpersonen. Deze conferenties leveren tezamen 59 zorgen en vragen op, oftewel 2,4 per zaak. Onderwerpen als zelfstandigheid en financiën liggen het meest ten grondslag aan deze conferenties.

Vragen voor conferentie	Aantal fase 2 zaken
Financiën/huisvesting	12
Zelfstandigheid	12
Woonplek (waar moet het kind wonen)	5
Werk	5
Omgangsregeling met ouders/anderen	3
Onderwijs	3
Medische zaken	3
Opvoeding	2
Gedrag kind	2
Vrije tijd	2
Huiselijk geweld	1
Overig	9
<i>Totaal</i>	59

4.8 Achtergrondkenmerken kinderen

4.8.1 Aantal

Bij de 246 zaken waar kinderen (mede) de hoofdpersoon zijn, gaat het in totaal om 415 kinderen. Dat is gemiddeld 1,7 kind per fase 2 zaak.

4.8.2 Leeftijd

De leeftijdsverdeling van de kinderen is als volgt:

Leeftijd kinderen	Aantal
Ongeboren	0
0 - 4 jaar	91
5 - 12 jaar	162
13 - 17 jaar	162
<i>Totaal</i>	415

Ruim eenvijfde is tussen de 0 en 4 jaar oud, ruim eenderde tussen de 5 en 12 en een even grote groep is tussen de 13 en 18 jaar oud.

4.8.3 Geslacht

Naar geslacht is de verdeling precies half om half: het gaat om 204 meisjes en 205 jongens. Van zes kinderen is het geslacht niet bekend.

4.8.4 Etniciteit

Van de kinderen van wie de etniciteit bekend is (N=398), is 49% Nederlands en 51% niet Nederlands. Van 17 kinderen is de etniciteit niet bekend. Er gaan relatief iets meer zaken als conferentie door waarbij de kinderen een niet-Nederlandse etniciteit hebben.

4.8.5 Verblijfplaats

De verblijfplaats van de kinderen is bij de aanmelding bij Eigen Kracht:

Verblijfplaats	Aantal
Thuis bij één of beide ouders	275
Familie of netwerk	62
Crisis- of leefgroep	24
(Bestands)pleeggezin	21
Anders	17
Onbekend	16
<i>Totaal</i>	415

Van de kinderen woont ongeveer tweederde bij één of beide ouders. 16% woont in een gezin behorend tot de familie of het netwerk. De overige kinderen wonen in een pleeggezin, een crisisgroep of anders.

4.9 Achtergrondkenmerken volwassen hoofdpersonen

In totaal zijn bij de 49 fase 2 zaken die (ook) over volwassenen gaan, 69 volwassenen betrokken, 1,4 persoon gemiddeld. Het zijn 36 mannen en 33 vrouwen. Zij hebben de leeftijd 18-25 jaar (28x), 26-40 jaar (20x), ouder dan 40 jaar (16x). Van vijf personen is de leeftijd onbekend. De verdeling naar etniciteit is ongeveer gelijk tussen Nederlands (33x) en niet-Nederlands (34x). Van de enkele overigen is dit gegeven niet bekend.

Van deze personen wonen er 42 zelfstandig, 13 bij ouders, 3 bij familie, 7 elders en van 4 personen is de verblijfplaats niet bekend

4.10 Locatie van de Eigen Kracht-conferentie

In het afgelopen jaar is een groot aantal locaties uitgezocht om de conferentie te houden. Buurthuizen (107x), horecagelegenheden (37x) en kerkgebouwen (32 x) komen het meest voor, maar er vinden ook conferenties plaats op scholen (7x), bij de sportclub (5 x), in een verzorgingshuis (4x) en nog een groot aantal andere plekken. De plekken hebben meestal een informeel karakter; conferenties op de kantoren van hulpverleners vinden zelden plaats.

4.11 Tijdstip

De conferenties (N=270) vinden in meerderheid (61%) doordeweeks plaats, de rest in het weekend. De conferenties die in het weekend gehouden worden, vinden vaak overdag plaats.

Tijdstip conferentie	Aantal
Overdag	154
's Avonds	54
Overdag en 's avonds	63
<i>Totaal</i>	270

4.12 Duur

De conferentie bestaat uit drie onderdelen: de informatieronde, het besloten deel en de afronding. De meeste conferenties duren tussen de 3 en 5 uur. Vrijwel alle conferenties (96%) zijn binnen 8 uur afgerond. Het besloten deel duurt meestal tussen de 1 en 3 uur.

Duur conferentie in uren	Gehele conferentie	Besloten deel
0 - 1 uur	2	35
1 - 3 uur	45	158
3 - 5 uur	142	64
5 - 8 uur	75	13
8 - 10 uur	5	1
Meer dan 10 uur	2	0
<i>Totaal</i>	271	271

4.13 Aantal deelnemers

In totaal hebben 3465 personen deelgenomen aan de 271 Eigen Kracht-conferenties. Dit aantal is zonder de coördinator en een eventueel aanwezige tolk. Er is overigens in slechts 14 gevallen sprake van een tolk 'van buiten'. Ten opzichte van 2006 is het aantal deelnemers aan een conferentie met ruim 45% toegenomen (in 2006: 2344 deelnemers), hetgeen uiteraard verband houdt met het grotere aantal conferenties. Het gemiddeld aantal deelnemers is stabiel gebleven. In 2006 waren er gemiddeld 12,7 personen per conferentie, in 2007 12,8. Bij de kleinste conferentie waren er 2 deelnemers aanwezig, de grootste telde 31 aanwezigen.

Van 3406 personen is bekend wie het zijn en in elke welke relatie zij tot de hoofdpersoon staan. Van dit aantal zijn 349 personen (10%) minderjarig: 315 minderjarige hoofdpersonen en 34 andere kinderen, zoals vriendjes of vriendinnetjes.

De volwassen aanwezigen (N=3057) zijn onder te verdelen in vier categorieën: volwassen hoofdpersonen, familieleden, sociaal netwerk (vrienden, burens etc.) en professionals. De familieleden zijn voor een belangrijk deel ouders, grootouders en ooms en tantes. De categorie overige familie omvat o.a. broers en zussen.

Overzicht volwassen deelnemers conferentie	Aantal
Volwassen hoofdpersoon	67
Ouders en stiefouders	388
Grootouders	253
Ooms/tantes	570
Neven/nichten	179
Overige familie	329
Vrienden/kennissen/burens (sociaal netwerk)	684
Aanmelders	178
Personen van school	72
Hulpverleners	276
Overige professionals	61
<i>Totaal volwassenen</i>	<i>3057</i>
<i>Totaal inclusief kinderen</i>	<i>3406</i>

4.14 Afwezigen

4.14.1 Wel uitgenodigd, niet aanwezig

799 personen waren wel uitgenodigd, maar kwamen niet naar de bijeenkomst. Dit zijn 2,9 personen per conferentie, een lichte stijging ten opzichte van 2006 (2,6 personen). De afwezigen zijn voor driekwart (N=608) afkomstig uit de familie en het sociaal netwerk en voor een kwart (N=191) afkomstig uit de professionals.

4.14.2 Niet uitgenodigd, niet welkom

Bij 65 conferenties waren een of meerdere personen niet welkom. Het gaat in totaal om 104 personen, Afgezet tegenover het totaal aantal conferenties (271) zijn dit 0,4 personen per conferentie, hetzelfde aantal als in 2006.

In 36 keer is bekend van wie er iemand niet mocht komen: meestal (21x) zijn dat de ouders al dan niet in combinatie met andere familieleden. In 14 gevallen wil de hoofdpersoon niet dat er een bepaald iemand komt. Van één geval is bekend dat de hulpverlener vindt dat iemand niet welkom is.

Van de 104 niet welkome personen, hebben er 26 een bijdrage geleverd aan de conferentie: 15 mensen schrijven een brief of e-mail, 9 mensen sturen een vervanger en laten hun boodschap door iemand anders overbrengen, 1 persoon draagt rechtstreeks bij via de telefoon en 1 persoon laat via een vriendenboek met verklarende tekst zijn boodschap achter.

4.15 Resultaat

Van alle 271 onderzochte conferenties is het resultaat bekend. In 92% van de gevallen (N=249) zijn familie en netwerk er in geslaagd het over een plan eens te worden en dit plan schriftelijk vast te leggen. In 5% van de gevallen (N=15) is het plan nog in de maak, bijvoorbeeld doordat er nog onduidelijkheid is over de beschikbare hulpmogelijkheden. Ook komt het voor dat het plan slechts door een gedeelte van de aanwezigen is opgesteld. In 7 gevallen (3%) is het helemaal niet tot een plan gekomen en is de zaak teruggegeven aan de aanmelder.

De plannen zijn in overgrote meerderheid als veilig door de aanmelder geaccepteerd. Voor 70 plannen is deze vraag niet van toepassing, omdat de conferentie door iemand uit de familie of sociaal netwerk aangevraagd is en/of er geen hulpverlening is. In 7 gevallen is onbekend of het plan is geaccepteerd. Van de overige 172 plannen zijn er 165 plannen (96%) als veilig en adequaat door hulpverleners geaccepteerd.

4.16 Inhoud plan

4.16.1 Wijziging verblijfplaats

In 91 conferenties gaat de conferentie (mede) om de woonvraag: waar en bij wie moet het kind of de volwassen persoon gaan wonen? Deze 91 conferenties leiden in meerderheid (58%) tot een wijziging van de verblijfplaats van kind of volwassen hoofdpersoon. Opvallend is echter dat ook bij 16% van de conferenties waar deze vraag geen onderwerp van de conferentie is, er een wijziging van de verblijfplaats optreedt. Gemiddeld wijzigt daarmee bij 29% van de conferenties de verblijfplaats.

Het totaal aantal personen voor wie de verblijfplaats verandert bedraagt 98: 95 kinderen en 3 volwassen hoofdpersonen. Zeven maal gaat het alleen om een verandering van adres waarbij de huisgenoten/verzorgers meeverhuizen.

De volgende wijziging van de verblijfplaats van de kinderen (N=88) vindt plaats:

- 35 kinderen woonden thuis, maar gaan nu naar de andere ouder (8x), naar familie (16x), naar een bestandpleeggezin (3x), naar een groep (6x) of zelfstandig wonen (2x);
- 21 kinderen woonden bij familie, maar gaan nu naar de ouders (15x), naar andere familie (5x) en naar een groep (1x);
- 14 kinderen woonden in een bestandspleeggezin, maar gaan nu naar de ouders (8x), naar familie (5x), naar een ander pleeggezin (1x);

- 17 kinderen woonden in een groep, maar gaan nu naar de ouders (3x), naar familie (4x) naar een bestandspleeggezin (5x) of naar een andere groep (5x);
- 1 kind gaat van zelfstandig wonen naar de ouders.

In onderstaande tabel staat in hoeverre de kinderen door de verandering van verblijfplaats gebruik gaan maken van meer of minder intensieve jeugdhulp. Zelfstandig wonen en bij de ouders wonen wordt hierbij als even intensief beschouwd. Ook wordt een netwerkpleeggezin als even intensieve hulp beschouwd als een bestandspleeggezin. Vanuit kosten oogpunt is dat juist, maar familieleden ervaren een plaatsing bij bekenden als minder ingrijpend.

	Intensiever	Even intensief	Minder intensief	Totaal
Aantal	26	22	40	88

4.16.2 Vraag om professionele hulp

Van 260 conferenties is bekend of en welke professionele hulp er is gevraagd. In 199 plannen (74%) vraagt de familie om hulp van professionals. In 61 plannen (26%) wordt geen professionele hulp gevraagd. Het aantal plannen waar *niet* om professionele hulp wordt gevraagd ligt iets hoger dan in 2006, toen het 79% was.

4.16.3 Evaluatie

De meerderheid van de families geeft aan na verloop van tijd bijeen te komen om het plan te evalueren en eventueel bij te stellen. Van de 259 conferenties waar dit gegeven van bekend is, is in 229 gevallen (88%) een dergelijk evaluatiemoment opgenomen, in 30 gevallen (12%) niet.

4.16.4 Noodplan

In 84% (N=218) van de plannen is een 'noodplan' opgenomen. Daarmee wordt een afspraak bedoeld voor het geval dat zaken anders lopen dan voorzien. Meestal spreken zij af wie van de deelnemers aan de conferentie dan bij elkaar komen om een aangepast plan van aanpak te maken.

5 Follow-up

5.1 Inleiding

Als een Eigen Kracht-conferentie volgens plan verloopt, is het resultaat een door de familie gedragen plan. In dat plan staan afspraken van familie en bekenden onderling en eventueel vragen aan hulp- of dienstverlenende organisaties. Vanuit het oogpunt van de verbetering van de situatie van de hoofdpersonen is het maken van het plan een eerste stap. Het komt aan op de uitvoering van het plan. Om enig inzicht te krijgen in hoeverre de plannen ook gerealiseerd zijn of worden, is doorgaans na drie tot vijf maanden door de Eigen Kracht-coördinator contact opgenomen met de aanmelder en één of meerdere familieleden. Hierbij is gevraagd hoe het met de uitvoering gaat.

Er zijn 156 follow-up formulieren van Eigen Kracht-coördinatoren ontvangen. Afgezet tegen de 271 conferenties in 2007, betekent dit dat van ruim de helft (58%) bekend is hoe het enige maanden later met de uitvoering staat. Vergeleken met 2006 is dit een behoorlijke stijging van het aantal follow-up formulieren (in 2006: 70 formulieren, 45% van het aantal conferenties).

Daarbij moet wel vermeld worden dat het aantal conferenties jaarlijks toeneemt en de follow-up altijd later (na 3 maanden) plaatsvindt dan de conferenties. Hierdoor is er bij de registratieformulieren en de follow-up geen sprake van een 1 op 1 relatie maar van een nijlend effect. De respons is dus minstens 58%, maar gezien de doorlopende groei van Eigen Kracht waarschijnlijk hoger.

5.2 Moment van follow-up

De Eigen Kracht-coördinator onderhoudt na het afronden van de conferentie en het opsturen van het plan geen contact meer met de deelnemers. Het is dan ook alleen voor onderzoeksdoeleinden dat de Eigen Kracht *Centrale* de coördinator verzocht heeft na enige maanden contact op te nemen met de belangrijkste betrokkenen van een conferentie.

Moment van follow-up	Aantal
2 - 4 maanden na conferentie	79
> 4 - 6 maanden na conferentie	66
> 6 - 8 maanden na conferentie	8
Meer dan 8 maanden na conferentie	1
Onbekend	2
<i>Totaal</i>	156

De helft van de follow-up gesprekken vindt binnen vier maanden na afloop van de conferentie plaats en nog eens ruim 40% in een periode tussen de vier en zes maanden. Slechts in een enkel geval duurt het langer dan een half jaar voordat er met de betrokkenen gesproken is.

5.3 Aantal personen

In het kader van de follow-up hebben de coördinatoren gesproken met 520 personen oftewel 3,3 personen per zaak.

Er is gesproken met:

	Aantal
Aanmelders/hulpverleners	115
Hulpverleners, geen aanmelders	14
Kinderen en jongeren	88
Familieleden	243
Sociaal netwerk (buren, vrienden etc.)	60
<i>Totaal</i>	520

5.4 Mate van uitvoering

Er is aan de betrokkenen gevraagd in hoeverre het plan is uitgevoerd. Zij konden kiezen uit drie mogelijkheden: geheel uitgevoerd, geheel niet uitgevoerd en deels uitgevoerd. Er is geen onderscheid gemaakt in hoofd- en bijzaken, het gaat om de uitvoering van het totaal aan afspraken. Als één afspraak niet is uitgevoerd, is het plan dus deels uitgevoerd.

Er is niet gevraagd naar de reden van het feit dat een afspraak niet is uitgevoerd. Uit onderzoek uit eerdere jaren is gebleken dat die reden kan variëren van mensen die zich niet aan hun afspraak houden (onwil) tot zorg die niet geleverd wordt of gewijzigde omstandigheden waardoor een afspraak niet meer van toepassing is.

Van de aanmelders (N=115) vindt 41% dat het plan in zijn geheel is uitgevoerd, 48% ten dele en 11% in zijn geheel niet.

Van de familieleden (N=243) vindt 36% dat het plan in zijn geheel is uitgevoerd, 51% ten dele en 13% in zijn geheel niet.

Van de kinderen (N=88) vindt 34% dat het plan in zijn geheel is uitgevoerd, 51% ten dele en 15% in zijn geheel niet.

Van de hulpverleners/geen aanmelders (N=14) vindt 36% dat het plan in zijn geheel is uitgevoerd, 50% ten dele en 14% in zijn geheel niet.

Van het sociaal netwerk (N=60) vindt 37% dat het plan in zijn geheel is uitgevoerd, 50% ten dele en 13% in zijn geheel niet.

Van alle groepen samen (N=520) vindt 38 % dat het plan in zijn geheel is uitgevoerd, 49% ten dele en 13% in zijn geheel niet.

Van de ondervraagde groepen oordelen de professionele aanmelders het gunstigst over de uitvoering van het plan. De andere groepen zijn iets minder positief in hun oordeel. De meningen zijn eensluidend als het gaat over het geheel niet uitgevoerd zijn van het plan.

Een deel van de respondenten geeft tijdens de follow-up gesprekken aan dat zij slechts uitspraken kunnen doen over een gedeelte van de zaak. Zij hebben geen zicht op de uitvoering van alle afspraken uit het plan.

Zoals gezegd komt het soms voor dat respondenten elkaar tegenspreken. Familieleden kunnen anders over zaken oordelen dan aanmelders, maar ook familieleden onderling zijn het niet altijd met elkaar eens. In totaal is dit bij 21 conferenties het geval. Het komt echter nauwelijks voor dat iemand het plan totaal uitgevoerd vindt, terwijl iemand anders vindt dat het plan in zijn geheel niet is uitgevoerd. Het verschil van opvatting zit meestal tussen geheel wel en ten dele.

6 Tevredenheid aanmelders/professionals

6.1 Inleiding

Na de Eigen Kracht-conferentie is door de coördinator een tevredenheidsformulier aan de aanmelders gegeven of gestuurd. Het gaat hier alleen om aanmelders/professionals. Er zijn 290 formulieren uitgereikt, hiervan zijn er 186 teruggekomen. Dit betekent een respons van 64%. Vergeleken met 2006 is sprake van een daling van de respons (2006: 72%).

6.2 Informatie

Het is uit eerdere jaarrapportages bekend aan welke informatie aanmelders vooraf behoefte hebben:

- de eigen inbreng en rol van de aanmelder;
- de gang van zaken tijdens Eigen Kracht-conferenties (algemeen);
- de gang van zaken tijdens deze specifieke Eigen Kracht-conferentie;
- wat Eigen Kracht inhoudt en beoogt.

In dit onderzoek is gevraagd in hoeverre de aanmelders op deze punten voldoende zijn geïnformeerd.

Net als in voorgaande jaren vinden bijna alle ondervraagde aanmelders/professionals dat ze op deze punten voldoende geïnformeerd zijn:

1. Op de vraag of de aanmelder voldoende informatie over de eigen rol heeft gekregen van de Eigen Kracht- coördinator, antwoordt 97% van de respondenten met ja, 3% met nee (N=181)
2. Volgens 97% van de respondenten (N=182) was de informatie over de gang van zaken tijdens Eigen Kracht-conferenties in het algemeen en deze conferentie in het bijzonder, voldoende.
3. De verkregen informatie over wat Eigen Kracht inhoudt en beoogt, wordt door 99% (N=180) als voldoende beschouwd.

6.3 Waardering Eigen Kracht-conferentie

Om een indruk te krijgen van de tevredenheid van de aanmelders over de conferentie als geheel, is hen gevraagd een rapportcijfer te geven. Op 6 aanmelders na heeft iedereen deze vraag ingevuld (N=180). Het hoogste cijfer dat wordt gegeven is een 10 (7x), het laagste een 3 (1x). Er zijn in totaal 7 onvoldoendes. Gemiddeld geven de aanmelders een 7,6 aan de conferentie. In 2006 was het cijfer gemiddeld 7,7.

Een aantal respondenten verklaart hun cijfer met een toelichting. Een kleine selectie:

'Een 6. De indruk bestond dat deelnemers een verborgen agenda hadden in plaats van dat zij meedachten.'

'Een 6. Er was veel spanning bij het gezin! Zij hebben wel met elkaar gesproken, maar niet optimaal gebruik gemaakt van hun eigen kracht, rol in het gezin! Wat kan ieder betekenen.'

'Een 7. De Eigen Kracht-conferentie kwam zeer moeilijk op gang. Er waren veel mensen bij betrokken. Uiteindelijk is het goed verlopen.'

'Een 7. Ik ben tevreden. Periode tussen aanvraag en conferentie duurde lang. Dit als gevolg van onenigheid tussen betrokken familieleden. Desondanks is het gelukt om een conferentie te houden. Goede locatie.'

'Een 8. Het was goed georganiseerd, ouders en familie/vrienden waren gemotiveerd om tot een duidelijk plan te komen.'

6.4 Waardering plan

Het gaat in een conferentie om het maken van een plan voor een of meerdere hoofdpersonen. Dat plan is bedoeld om de situatie van de hoofdpersoon of het gezin te verbeteren. Het plan wordt gemaakt door de familie en wordt –indien van toepassing– voorgelegd aan de aanmelder/professional. Om een indruk te krijgen van de tevredenheid van de aanmelders over het –niet door hen zelf maar door familie gemaakte– plan is hen gevraagd ook voor dit onderdeel een rapportcijfer te geven.

In 5 gevallen was deze vraag niet van toepassing, omdat er geen plan is gemaakt. Van 11 plannen is onbekend hoe de aanmelders hierover hebben geoordeeld. De overige 170 aanmelders hebben deze vraag wel beantwoord.

Het laagste cijfer is een 1 (2x), het hoogste cijfer een 10 (5x). De cijfers 7 en 8 komen het meest voor. Gemiddeld wordt het cijfer 7,4 gegeven. In 2006 was het cijfer gemiddeld 7,6.

Bij de beoordeling van het plan letten aanmelders op:

- haalbaarheid van het plan;
- duidelijkheid van het plan;
- veiligheid van het plan;
- inbreng en medewerking van familie en netwerk aan het plan.

Enkele toelichtingen ter illustratie:

'Een 7. Ondanks gestelde, minimale veiligheidsvoorwaarden, had ik, gezien de uitkomst, graag gezien dat de opvoeders opvoedingsondersteuning zouden krijgen. Het is lastig om vertrouwen te hebben in het netwerk en geen 'onnodige' waarborgen op te leggen. Dit opgelost door over 3 maanden navraag te doen (rappel).'

'Een 7. Het is een goed, werkbaar plan. Echter als het plan niet slaagt, wat dan? Ik mis een back up!'

'Een 9. Omdat dit plan door mensen zelf gedragen wordt en ik er wel een aanvulling op heb gegeven om het goed te kunnen keuren, maar ben blij dat ze er zelf op kwamen.'

6.5 Waardering voor Eigen Kracht-coördinator

Tijdens de voorbereiding is een goede afstemming tussen aanmelder en coördinator van belang. Om een indruk te krijgen van de waardering voor de Eigen Kracht-coördinator, is ook hiervoor een rapportcijfer gevraagd. Op twee respondenten na hebben alle aanmelders dit gedaan (N=184). Het hoogste cijfer is een 10 (15x), het laagste een 4 (2x). Er zijn 4 onvoldoendes gegeven. Gemiddeld waarderen de aanmelders de samenwerking met de coördinator met een 8,1. Een vergelijkbaar resultaat als in 2006, toen gemiddeld een 8,0 werd gegeven.

'Een 6. Er was een tijdsdruk, dit zorgde voor een chaotische situatie. De communicatie verliep veel via de mail. Persoonlijk contact/telefonisch zou beter zijn. Takenpakket gezinsvoogd was onvoldoende helder.'

'Een 7. Ik had graag eerder contact gehad! En helaas was ik de enige instantie die informatie heb gegeven in de eerste fase. Ik had graag nog twee partijen erbij gehad. Zoals bijvoorbeeld het CWI, Jobcoach, Riagg.'

'Een 8. Duidelijke uitleg over inhoud, prettige samenwerking en betrokkenheid bij het tot stand komen van de conferentie. Ook gaf coördinator duidelijke uitleg over kadering en rol van gezinsvoogd.'

'Een 9. Door haar open en neutrale én vooral professionele houding is 't haar gelukt om de conferentie positief te laten verlopen.'

6.6 Waardering Eigen Kracht-regiomanager

Niet alle aanmelders hebben een even intensief contact met de regiomanager bij de voorbereiding van de conferentie gehad. Het aantal respondenten op deze vraag is dan ook lager dan bij de andere vragen (N=131). Deze respondenten oordelen in meerderheid positief: zij geven gemiddeld een 7,7 net als in 2006. Er zijn slechts twee onvoldoendes (een 3 en een 5).

Het rapportcijfer wordt vooral gebaseerd op: bereikbaarheid, snelheid van werken, gegeven informatie en ondersteuning.

'Een 7. Ik heb weinig contact met haar gehad. We konden wel duidelijk zaken met elkaar afspreken.'

'Een 7. Er is relatief veel contact geweest in korte tijd, maar zij was niet te weerhouden van een handelwijze naar vader toe waar ik niet achterstond.'

'Een 8. Zij is ingegaan op het verzoek een passende coördinator te vinden en heeft dit heel snel kunnen regelen.'

6.7 Overige opmerkingen en suggesties

Aan het eind van het formulier hebben de aanmelders nog hun aanvullende opmerkingen en suggesties kunnen opschrijven. Hier volgen er een aantal:

- Coördinator moet meer uitleggen en informatie geven aan deelnemers.
- Aan deskundigen duidelijker uitleggen wat hun eigen rol is.
- Laat coördinator kritischer kijken of uitleg hulpverleners te begrijpen is (en zonodig ingrijpen).
- Laat aanmelder eerder weten wie er wel en wie er niet komt, zodat zij zich beter kunnen voorbereiden.
- Meer overleg vooraf tussen coördinator en aanmelder.
- Eerder tot de kernvraag komen, niet al te veel zijpaden bewandelen.
- Per zaak bekijken of het verstandig is om het kind om wie het draait erbij te hebben.
- Er zou een notulist moeten zijn om de conferentie te registreren.

Enkele citaten:

'Ik geloof in Eigen Kracht-conferentie; ben er erg enthousiast over. Ik zeg het voort en geef positieve reacties aan m'n collega's. Ik heb ondertussen ook al de 2daagse Eigen Kracht-conferentie training gedaan.'

'Het blijkt soms lastig voor mensen om daadwerkelijk te kijken naar hun eigen krachten voor een oplossing. Zeker bij gezinnen die al een hele geschiedenis hebben met hulpverleners (zoals dit gezin) is de neiging groot om een groot appèl te doen op de hulpverlening. De schuldvraag wordt hierbij ook vaak neergelegd bij de hulpverlening. Dat is erg jammer!'

'Ouders hebben aangegeven dat zij en hun familie/vrienden/kennissen de aanwezigheid van hulpverleners hebben gemist tijdens de Eigen Kracht-conferentie voor tips, adviezen en opties voor hulpverlening. Zij hadden graag gewild dat bureau Jeugdzorg en de gezinsondersteuner aanwezig waren gebleven tijdens de hele Eigen Kracht-conferentie.'

'Achteraf vond ik dat ik mijn inleiding korter en meer in 'gewone mensentaal' had kunnen doen. De Eigen Kracht-coördinator had daar wat 'kritischer' naar kunnen kijken. Al met al ben ik wel erg tevreden met de uitkomst.'

'Deze conferentie was een hele spannende, maar er is bijzonder intensief gewerkt ten gevolge van een hele goede voorbereiding.'

7 Tevredenheid 18+ deelnemers uit familie en sociaal netwerk

7.1 Inleiding

In 2007 was bij alle 271 gehouden conferenties vertegenwoordiging uit de familie of het sociaal netwerk aanwezig. Tezamen waren er 2.470 personen uit familie en sociaal netwerk aanwezig. Van hen hebben er 1.788 een tevredenheidsformulier gekregen. De respons bedroeg 1374 formulieren oftewel 77%. Deze respons is hoger dan in 2006 (68%).

Samenstelling van de volwassen respondenten die het tevredenheidsformulier hebben ingevuld:

Formulier ingevuld door	Aantal	Percentage
Vader	100	7%
Moeder	136	10%
Broer/zus	142	10%
Opa/oma	142	10%
Oom/tante	211	15%
Neef/nicht	56	4%
Vriend/vriendin	257	19%
Anders	235	17%
Onbekend	95	7%
<i>Totaal</i>	1374	100%

De categorie 'anders' omvat volwassen hoofdpersonen, burens, kennissen, contacten uit de kerk of verenigingen etc. De categorie 'onbekend' omvat deelnemers die het formulier hebben ingevuld, maar niet hebben aangegeven in welke relatie zij tot het kind of de volwassen hoofdpersoon staan.

7.2 Informatie

7.2.1 Inleiding

Vooraf hebben de deelnemers contact gehad met de aanmelder en de Eigen Kracht-coördinator.

Het is de bedoeling dat de aanmelder het idee van de Eigen Kracht-conferentie bij de deelnemers introduceert en de te bespreken vragen voorlegt. De Eigen Kracht-coördinator bereidt vervolgens de Eigen Kracht-conferentie voor. Tijdens de Eigen Kracht-conferentie geven de aanmelder en eventueel andere aanwezige professionals informatie over de problemen en hulpmogelijkheden.

7.2.2 Voldaan aan informatiebehoefte

Er is de respondenten gevraagd of zij voldoende informatie hebben gekregen over de bedoeling van de Eigen Kracht-conferentie, de gang van zaken tijdens de Eigen Kracht-conferentie, de situatie van het kind/volwassen hoofdpersoon en de hulpmogelijkheden.

Voldoende info over	Ja	Nee	Totaal	Aantal (N=)
Bedoeling	98%	2%	100%	1338
Gang van zaken	97%	3%	100%	1319
Situatie kind/gezin	96%	4%	100%	1323
Hulpmogelijkheden	90%	10%	100%	1331

Op de vraag of er voor de conferentie is gevraagd welke informatie de deelnemers wilden hebben, antwoordt 87% met ja, 13% met nee (N=1317). Van de mensen die de vraag met 'ja' beantwoordden, heeft 91% de gevraagde informatie ook gekregen, 8% ten dele en 1% niet (N=1145).

7.3 Meewerken aan een oplossing

7.3.1 Inleiding

Het is de bedoeling dat in de Eigen Kracht-conferentie iedereen een bijdrage levert aan het maken van het plan. Dat kan zijn door hulp aan te bieden, maar zeker zo van belang is het meedenken en meewerken tijdens het besloten gedeelte als de familie 'onder ons' is. Om enigszins een beeld te krijgen van de betrokkenheid van de deelnemers bij het besluitvormingsproces, is hen gevraagd of zij zelf informatie hebben kunnen toevoegen, in hoeverre zij hebben kunnen vragen en zeggen wat zij wilden en of zij vinden dat ze hebben kunnen meewerken aan een oplossing.

7.3.2 Informatie geven

Professionals beschikken over informatie, maar familieleden en sociaal netwerk ook. Op de vraag of men zelf informatie heeft toegevoegd aan de Eigen Kracht-conferentie antwoordt 63% bevestigend en 37% ontkennend (N=1201).

7.3.3 Vragen

Op de vraag of men tijdens de bijeenkomst heeft kunnen vragen wat men wilde, hebben 1334 mensen geantwoord. 93% van hen antwoordde met ja, 5% met ten dele en 2% met nee.

7.3.4 Zeggen

Op de vraag of men tijdens de bijeenkomst heeft kunnen zeggen wat men wilde, hebben 1332 mensen geantwoord. Hierbij antwoordde 92% met ja, 6% met ten dele en 2% met nee.

7.3.5 Meewerken aan de oplossing

Op de vraag of men heeft kunnen meewerken aan de oplossing hebben 1333 mensen geantwoord. Hierbij antwoordde 81% met ja, 14% met ten dele en 5% met nee.

7.3.6 Op gemak voelen

Op de vraag of men zich tijdens de bijeenkomst op zijn gemak voelde hebben 1107 mensen geantwoord. Bijna 85% gaf aan zich op zijn gemak te hebben gevoeld, 11% vond dit ten dele het geval en 4% vond van niet.

7.4 Waardering Eigen Kracht-conferentie en besloten tijd

Om een indruk te krijgen van de tevredenheid van de deelnemende leden van familie en sociaal netwerk over de conferentie als geheel is hen gevraagd een rapportcijfer te geven. 50 respondenten geven de conferentie een onvoldoende, dit is 4%. Het gemiddelde cijfer voor de conferentie als geheel is een 7,7 (N=1325), hetzelfde rapportcijfer als in 2006.

Er is apart gevraagd naar het rapportcijfer voor het besloten deel waarbij alleen familie en sociaal netwerk bijeen zijn. De waardering voor dit deel van de conferentie ligt op een vergelijkbaar niveau als voor de conferentie als geheel, namelijk een 7,6 (N=1053). 67 mensen geven dit onderdeel een onvoldoende.

Enkele citaten ter toelichting:

'Een 4. Omdat één persoon ongevraagd steeds weer op de voorgrond trad. Deze persoon heeft alles duidelijk met de ouders doorgenomen.'

'Een 6. Mijn aandeel was minimaal. Ben benieuwd of de omgeving in staat is 't plan uit te voeren.'

'Een 7. Duidelijk wat de bedoeling is, alleen tijdens het invullen van het plan zou enige coördinatie wel handig zijn geweest.'

'Een 8. Heb er een goed gevoel over. Denk wel dat het gaat werken. Sfeer was goed. We hebben 't beste proberen te zoeken.'

'Een 8. Goede sfeer en gericht naar een mogelijke oplossing kunnen werken.'

7.5 Waardering plan

Welk rapportcijfer geven de leden van familie en netwerk aan het plan? Gemiddeld geven de 1256 respondenten die op deze vraag antwoord hebben gegeven een 7,9. 43 respondenten (3%) geeft een onvoldoende. In 2006 was het rapportcijfer voor het plan een 7,8.

Toelichtingen op deze cijfers:

'Een 5. Het plan is opgesteld aan de hand van wat de ouders wilden en al hadden besproken met vrienden.'

'Een 6. Het is nog onduidelijk wat er uit de eerste stap naar voren komt. Er kunnen nog geen concrete afspraken gemaakt worden.'

'Een 8. Omdat ik vind dat het voor dit gezin een goed plan is, dat ook in de praktijk haalbaar kan zijn.'

'Een 8. Ben wel tevreden, je moet wel afwachten of het allemaal gaat lopen zoals we zouden willen.'

7.6 Waardering coördinator

De Eigen Kracht-coördinator is degene die de deelnemers bij elkaar brengt en de conferentie organiseert. Hoe kijken de deelnemers aan de conferentie tegen deze persoon aan? Deze vraag is door 1283 personen beantwoord. Op 22 respondenten na (2%) geeft iedereen een voldoende. Over het algemeen is men (erg) tevreden. Het gemiddelde rapportcijfer is een 8,1. In 2006 was dit een 8,2.

De volgende citaten illustreren het gegeven cijfer:

'Een 8. Goed georganiseerd en een goede bescheiden en betrokken opstelling.'

'Een 8. Ze is heel bedreven en enthousiast over eigen kracht en dit brengt ze over op de mensen die ze bezoekt en helpt.'

'Een 9. Heel duidelijk, luisterend oor, kon zich inleven in onze situatie.'

7.7 Waardering aanmelder/professional

Gevraagd is aan de familieleden of de aanmelding is gedaan door een professionele hulpverlener en zo ja, welk rapportcijfer men dan aan de aanmelder wil geven. 686 personen (66%) zeggen dat de aanmelding door een professional is gedaan, 225 personen (21%) zeggen van niet en 134 mensen (13%) weten het niet. Alleen als de zaak door een aanmelder/professional is aangemeld, hebben de leden van familie en netwerk deze persoon een rapportcijfer gegeven. Gemiddeld krijgt de aanmelder een 6,9. 56 mensen geven een onvoldoende, 82 geven een 10.

Enkele respondenten lichten hun cijfer toe:

'Een 4. Ver beneden de maat; Jeugdzorg heeft het gezin jaren aan hun lot overgelaten, ondanks vele toezeggingen.'

'Een 7. Ook een voorzichtig antwoord omdat wij de hulpverlening maar even hebben gesproken.'

'Een 8. Ze zag in dat de hulp zeer nodig was, anders loopt het zeker niet goed af met dit gezin.'

7.8 Overige opmerkingen en suggesties

Aan het einde van de vragenlijst hebben de deelnemers de gelegenheid een afsluitende opmerking te maken of suggestie te geven. De suggesties hebben met name betrekking op het middel Eigen Kracht, het proces en het verloop van de conferentie of het functioneren van de coördinator. Opmerkingen worden vaak gemaakt om nog eens extra de (on)tevredenheid te benadrukken.

Suggesties:

- Laat ouders zelf beginnen en toelichten.
- Meer richtbaarheid aan middel van EKC geven.
- Luister beter naar behoefte(s) van netwerk.
- Meer inzicht van coördinator in de onderlinge relaties van de familie.
- Ook vertrouwenspersonen uitnodigen.
- Ook bij besloten deel moet iemand aanwezig zijn.
- Laat mensen gewoon uitpraten en val hen niet steeds in de rede.
- Sta ook planning in avond/weekends toe.
- Houd de conferenties bij voorkeur overdag en in de week zodat er meteen contact opgenomen kan worden met instanties.
- Geef een korte weergave welk probleem er is in deze situatie - wat houdt bijvoorbeeld autisme in?
- Leg uit welke (deskundige) mogelijkheden er zijn voor hulp, ook in verband met wachtlijsten.
- Laat mensen geen plan maken als er al een uitgewerkt plan klaar ligt.
- Betere catering gewenst.
- Een duidelijker structuur/planning aan het begin van de bijeenkomst geven.
- Meer schriftelijk informatiemateriaal van verschillende instanties tijdens bijeenkomst uitreiken
- Conferentie eerder houden; niet te laat houden als problemen al te veel geëscaleerd zijn.
- Tijdsduur om het plan aan coördinator te presenteren inkorten, duurde nu veel te lang.

Enkele citaten:

'Ook bij het besloten deel, zou iemand aanwezig moeten zijn die kan ingrijpen als de boel uit de hand loopt. Mensen die de mond gesnoerd wordt, belangrijke kinderen mogen niets zeggen of worden afgebrand.'

'Ik vind dat er een inleiding had moeten zijn van één van de ouders. Wat zij eigenlijk willen en hoe het zo ver heeft kunnen komen. Uit het verleden kan je alleen maar leren. En hoe zit het met de andere problemen zoals de chaos in huis? Als de ouders 15 jaar de kinderen ongelijk hebben behandeld hoe kan dit nu ineens goed komen? Ze houden van hun kinderen, oké, maar wel op de juiste manier. Als jij 15 jaar je ene kind alleen maar de grond inboort, zal dit een lange weg zijn om dit te veranderen. Veel succes.'

'Heb spijt op mijn haren dat ik toch ben gegaan. Wist van tevoren dat dit niks uit zo halen wij hebben al zo vaak wat gezegd. Huize Jan Steen.'

'Misschien meer richtbaarheid landelijk geven. Het is zo onbekend. Voor ons was het een volslagen verrassing, omdat we ook niet waren ingelicht door de familie waar het om ging.'

'Ik had nog nooit van Eigen Kracht gehoord en ben hier wel positief over. Een heleboel mensen kunnen hier wat aan hebben.'

'Beter inspelen op gevraagde situatie. Minder softe aanpak, vond het teveel overbodige vragen. Veel tijd stoppen waar het niet nodig was.'

'Je moet alles zelf uitdenken met betrekking tot structuur en opzet. Misschien handig om een schema te hebben om iets op te zetten.'

'Zou in een veel eerder stadium moeten zijn gehouden. Nu een soort laatste redmiddel.'

8 Tevredenheid kinderen

8.1 Inleiding

Aan kinderen en jongeren tot 18 jaar die hebben deelgenomen aan een Eigen Kracht-conferentie is een speciaal tevredenheidsformulier gegeven. Er zijn 319 formulieren verspreid, hiervan zijn er 208 geretourneerd, een respons van 65%. Deze respons is vergelijkbaar met 2006 (64%).

8.2 Achtergrondkenmerken respondenten

Onder de respondenten zijn 90 jongens en 108 meisjes.

De meeste respondenten zijn jongeren in de leeftijd van 13-18 jaar (64%), gevolgd door kinderen van 5 tot 12 jaar (36%).

Op de vraag voor wie de Eigen Kracht-conferentie bedoeld was, antwoordt de meerderheid dat het voor henzelf was en/of hun broer of zus. Kinderen en jongeren verwijzen bij deze vraag vaak naar elkaar.

Voor wie werd de conferentie gehouden?

Persoon	Aantal
Mijzelf	108
Broer/zus	65
Neef/nicht	20
Vriend/vriendin	21
Anders	52
<i>Totaal</i>	266

Het totaal aantal personen waarvoor de conferentie werd gehouden is hoger dan het aantal respondenten, omdat een conferentie ook voor meerdere personen gehouden kan worden. Bij de categorie anders wordt over het algemeen verwezen naar ouders, een tante of 'het gezin' als geheel.

8.3 De Eigen Kracht-conferentie

De kinderen en jongeren waarderen de conferentie als geheel met het rapportcijfer 7,8 (N=208). In 2006 was dat een 7,9. Er zijn 29 onvoldoendes gegeven. Het laagste cijfer is een 1, het hoogste is een 10.

Ruim de helft van de ondervraagden (86x) geeft aan zich tijdens de Eigen Kracht-conferentie geheel op hun gemak gevoeld te hebben.

Slechts een enkeling (6x) voelde zich tijdens de conferentie in het geheel niet op zijn of haar gemak. 76 respondenten hebben zich soms wel en soms niet op het gemak te hebben gevoeld.

Driekwart van de jongeren (N=119) geeft aan dat er goed naar hen geluisterd is. 12 kinderen en jongeren vinden van niet en 30 respondenten hebben hierover geen mening.

Ook over het besloten deel van de conferentie zijn de kinderen en jongeren in meerderheid (126x) tevreden. Ontevreden zijn 6 respondenten.

8.4 Het plan

Er is de kinderen gevraagd een rapportcijfer voor het plan te geven. Zij geven het plan gemiddeld een 8,1 (N=193). In 2006 was dat een 8,2. Er zijn 13 onvoldoendes gegeven.

Enkele citaten ter toelichting:

'Een 8. Het is een goed plan en het voelt ook beter aan dat bekenden het hebben gemaakt. Nu maar kijken of het werkt.'

'Een 9. Omdat het zo goed heeft geholpen dat ik in augustus kan beginnen met de opleiding Helpende Welzijn.'

'Een 10. Omdat het een perfect plan is en ik mijn uiterste best ga doen om het uit te voeren.'

152 respondenten (92% van degenen die deze vraag hebben ingevuld) vonden dat er genoeg mensen waren om het plan te maken.

147 respondenten (89% van degenen die deze vraag hebben ingevuld) antwoorden dat er geen mensen naar de conferentie zijn gekomen die er achteraf beter niet hadden kunnen zijn. Degenen die dit wel vinden, zeggen dat er te veel mensen waren, dat er mensen waren die openlijk aan hen twijfelden of dat er mensen waren die 'heel erg de baas gingen spelen'.

8.5 De coördinator

Het merendeel van de respondenten is tevreden over de Eigen Kracht-coördinator. Gemiddeld geven zij het rapportcijfer 8,3 (N=197). In 2006 was dat een 8,6. Er zijn in 2007 16 onvoldoendes gegeven, terwijl het er vorig jaar nul waren. De respondenten letten bij het beoordelen op een aantal punten. Een 'ideale' coördinator is duidelijk in zijn uitleg, zeurt niet te veel, is aardig, meelevend en niet al te saai.

Enkele citaten ter toelichting:

'Een 3. Ze is irritant en weet te weinig over waar ze mee bezig is. Ontsla haar!'

'Een 7. Ze was netjes, maar wel onzeker. Alsof alles nog te nieuw en spannend was. Maar goed, het was haar eerste keer.'

'Een 10. Ik vind haar aardig, serieus en behulpzaam.'

8.6 Overige opmerkingen

Aan het eind van het formulier hebben de kinderen en jongeren gelegenheid nog iets toe te voegen. De enkele respondenten die dit doen, spreken meestal nog een keer hun waardering voor de bijeenkomst uit.

'Ik ben heel blij als familie en vrienden dat dit bestaat.'

'Dit wordt een plan voor een toekomst, dus ik geef niet op, ook al is het soms moeilijk.'

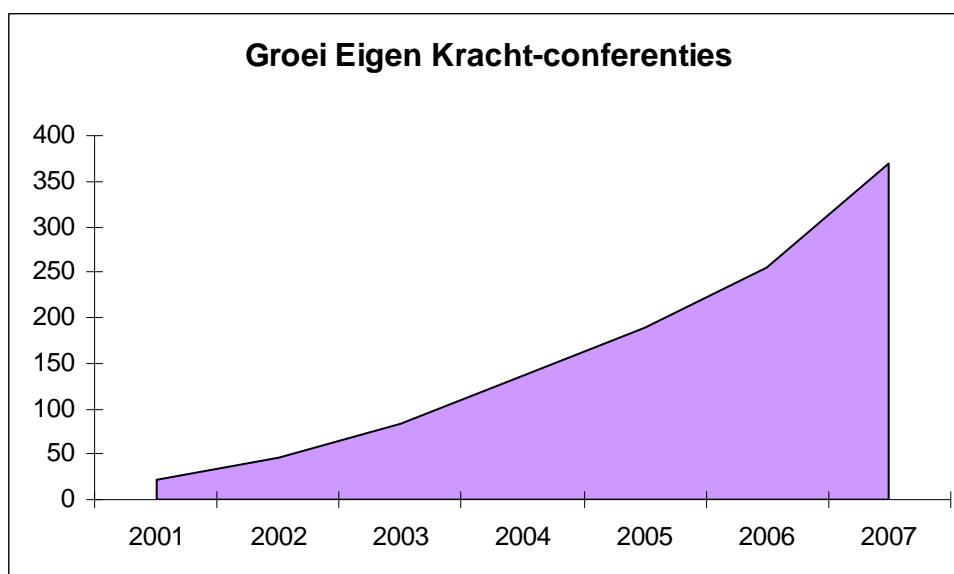
'Het is wel goed dat de familie door dit systeem eindelijk serieus bijeengekomen is en we nu wél tot een goed plan zijn gekomen.'

'Joepie, ik woon bij papa.'

9 Samenvatting en trends

9.1 Inleiding

Eigen Kracht is een besluitvormingsmodel waarin families zelf beslissen over wat zij nodig hebben aan hulp en steun om problemen van mensen in hun familie en vriendenkring te kunnen oplossen. Sinds de invoering van Eigen Kracht in 2001 neemt het aantal Eigen Kracht-conferenties jaarlijks toe:

Dit rapport doet verslag van de aanmeldingen die in 2007 zijn afgerond. Er waren 370 aanmeldingen die in 2007 werden afgerond, waarvan er 271 tot een Eigen Kracht-conferentie (fase 2 conferentie) hebben geleid.

Vanaf 2003 wordt jaarlijks in een rapportage de stand van zaken opgemaakt. In deze jaarcijfers wordt beschreven wat de feitelijke gegevens rond aanmeldgedrag zijn, hoeveel conferenties er zijn gehouden, wat de resultaten en gang van zaken tijdens de conferenties zijn en hoe het na enkele maanden is gesteld met de uitvoering van de plannen. Na afloop van elke conferentie worden tevredenheidsenquêtes uitgedeeld aan alle betrokkenen. De uitkomsten van deze enquêtes zijn ook opgenomen in de jaarcijfers.

Het onderzoek heeft plaatsgevonden door analyse van schriftelijke bronnen, te weten meerdere formulieren die zijn ingevuld door Eigen Kracht-coördinatoren (registratie, follow-up) en deelnemers aan de Eigen Kracht-conferenties (tevredenheid aanmelders/professionals, volwassen leden uit familie en netwerk en kinderen). De respons is op alle onderdelen voldoende om representatieve uitspraken te kunnen doen.

In dit hoofdstuk worden in de paragrafen 9.2 tot en met 9.8 de belangrijkste resultaten van 2007 samengevat. In paragraaf 9.9 worden de resultaten in verband gebracht met de uitkomsten van eerdere jaren en trends beschreven.

9.2 Aanmeldingen

In 2007 zijn er 370 zaken afgerond. Een derde van de zaken is afkomstig uit Noord-Holland (inclusief Amsterdam). Ook in Overijssel, Zuid-Holland (inclusief Rotterdam) en Groningen zijn relatief veel Eigen Kracht-conferenties gehouden.

In 14% van de gevallen was de aanmelder geen professional, maar de hoofdpersoon zelf of een familielid. De meeste aanmelders (86%) zijn echter beroepsmatig bij de hoofdpersoon betrokken. Deze professionele aanmelders zijn afkomstig uit veel verschillende organisaties. Medewerkers van organisaties op het gebied van jeugdzorg en MEE zijn getalsmatig de belangrijkste professionele aanmelders met respectievelijk 65% en 11%. Van de aanmeldingen van bureau Jeugdzorg (BJZ) is ruim de helft (53%) afkomstig van de vrijwillige hulpverlening, 42% van de jeugdbescherming en 5% van het AMK.

De meerderheid van de gezinnen heeft enkele jaren hulpverlening, maar 14% heeft tot dusverre geen bemoeienis met hulpverleners gehad. Ook is er een categorie van 16% die zich meer dan 5 jaar in het hulpverleningscircuit bevindt.

Gedragsproblemen van het kind en echtscheidingsperikelen zijn de belangrijkste achtergrondproblemen van de aangemelde gezinnen. Ook pedagogische onmacht van ouders en psychiatrische problemen van ouders komen relatief veel voor. Vaak is er sprake van een cumulatie aan problemen. Gemiddeld spelen er 2,1 problemen per aanmelding.

Bij de zaken die alleen volwassenen betreffen komen problemen op het gebied van financiën, huisvesting en zelfstandigheid naar voren.

Per aanmelding zijn gemiddeld 2 vragen geformuleerd om te bespreken op de Eigen Kracht-conferentie. Deze vragen hangen samen met de achtergrondproblematiek. Veel vragen gaan over opvoeding en de toekomstige woonplek van het kind. Ook vragen over het gedrag van het kind en de omgangsregeling bij echtscheiding zijn aan de orde.

Bij de aanmeldingen uit 2007 gaat het om de problematiek en vragen van 552 kinderen en 95 volwassen hoofdpersonen. Ruim 40% van de kinderen is tussen de 13 en 18 jaar oud. Ruim de helft is Nederlands, de rest heeft een gevarieerde niet-Nederlandse achtergrond. Surinamers, Turken, Marokkanen en Antillianen vormen daarbij de grootste groepen, maar er zijn ook veel kinderen met een andere Niet-Nederlandse achtergrond. Ruim tweederde van de kinderen woont thuis bij (beide of één van) de ouders.

9.3 Resultaat en verloop Eigen Kracht-conferenties

In 2007 leidde 73% van de onderzochte zaken tot een conferentie waarin familie en bekenden bij elkaar kwamen om samen een plan te maken. In 27% kwam het dus niet zover. Deze 99 zaken zijn geregistreerd als 'fase 1 zaken'. Ruim de helft van deze gevallen werd gestaakt omdat ouders en/of kinderen niet wilden meewerken. In circa een derde van de gevallen is de voorbereiding gestaakt omdat er een andere oplossing voor het probleem werd gevonden of de aanmelding werd ingetrokken.

In 73% van de gevallen leidde de aanmelding wel tot een conferentie, de zogenaamde fase 2 zaken. 65% van deze conferenties vond binnen twee maanden na aanmelding plaats, 85% binnen drie maanden.

In totaal hebben 3465 personen deelgenomen aan de 271 Eigen Kracht-conferenties. Dit aantal is zonder de coördinator en een eventueel aanwezige tolk. Bij de kleinste conferentie waren 2 deelnemers aanwezig, de grootste telt 31 aanwezigen. Gemiddeld zijn er 12,8 personen per conferentie aanwezig.

Van alle 271 onderzochte conferenties is het resultaat bekend. In 92% zijn familie en netwerk er in geslaagd het eens te worden over een plan. In 5% is het plan nog in de maak. In 3% is het niet tot een plan gekomen en is de zaak teruggegeven aan de aanmelder.

De meerderheid van de plannen bevatten een afspraak over een evaluatie en/of een noodplan. In de zaken waarin de Eigen Kracht-conferentie leidde tot een verandering van woonplaats van de kinderen, valt op dat er een tendens is van intensieve naar minder intensieve jeugdzorg.

9.4 Vergelijking zaken wel en niet Eigen Kracht-conferentie

Zowel aanmeldingen door professionals als aanmeldingen vanuit familie en netwerk leiden in circa 73% tot een Eigen Kracht-conferentie. Er zijn echter grote verschillen in de mate waarin de aanmeldingen van professionals tot conferenties leiden. In het geval dat de aanmelder werkzaam is als gezinsvoogd/voogd bij een bureau Jeugdzorg gaan de conferenties vaak door. Conferenties die aangemeld worden door een zorgaanbieder gaan veel minder vaak door.

Als we kijken naar de achtergrondproblematiek van zaken die al dan niet een Eigen Kracht-conferentie worden, valt op dat zaken waarbij de ziekte/overlijden van een ouder of kind speelt, vrijwel altijd tot een Eigen Kracht-conferentie leiden en zaken waarin sprake is van problemen rond een echtscheiding minder vaak dan gemiddeld

Wat betreft persoonlijke kenmerken van volwassenen en minderjarige hoofdpersonen zijn er geen relevante verschillen tussen fase 1 en fase 2 zaken. Het enige verschil is dat in de fase 1 zaken het relatief wat vaker om kinderen met een Nederlandse achtergrond gaat (56% tegen 49%).

Tenslotte zijn er nog provinciale verschillen. Het gaat hier om provincies in de geografische zin, niet in de bestuurlijke zin. Tussen de provincies doen zich grote verschillen voor, niet alleen in het aantal aanmeldingen, maar ook in de mate waarin deze leiden tot een conferentie. De provincie Noord-Holland kan men als het meest 'succesvol' beschouwen wanneer het gaat om het doorgaan van conferenties. Deze provincie heeft veel aanmeldingen die bovendien in veel gevallen tot conferenties leiden. De provincies Friesland en Flevoland kennen niet zoveel aanmeldingen, maar de aanmeldingen die er zijn leiden wel vaak tot een conferentie. De overige provincies bevinden zich min of meer rond het gemiddelde of de aantallen zijn te klein om er valide uitspraken over te kunnen doen.

9.5 Follow-up

Bij 156 zaken (68%) is door de coördinator met één of meerdere mensen gesproken over de uitvoering van het tijdens de conferentie gemaakte plan. Daarbij is gestreefd naar een gesprek met de aanmelder en met de meest betrokken familieleden. Van de ondervraagde groepen oordelen de professionele aanmelders het gunstigst over de uitvoering van het plan.

Gemiddeld vindt 38% van de respondenten (N=520) dat het plan in zijn geheel is uitgevoerd, 49% ten dele en 13% in zijn geheel niet.

9.6 Tevredenheid aanmelders

Aanmelders zijn in meerderheid tevreden over de Eigen Kracht-conferentie; zij geven gemiddeld het rapportcijfer 7,6 voor de bijeenkomst als geheel. Ook over het plan zijn zij tevreden, dat wordt gemiddeld met een 7,4 gewaardeerd. Zij vinden het belangrijk dat het plan duidelijk en realistisch is en veiligheid biedt.

Over de coördinator en de regiomanager van Eigen Kracht is men over het algemeen (zeer) tevreden. Coördinatoren krijgen gemiddeld een 8,1 en de regiomanagers een 7,7.

9.7 Tevredenheid 18+ deelnemers uit familie en sociaal netwerk

De aanwezige familieleden bij conferenties zijn vooral ouders, ooms en tantes, grootouders. Ook vrienden en kennissen zijn goed vertegenwoordigd. Vrijwel iedereen vindt dat men vooraf goed geïnformeerd is door de coördinator over het doel van Eigen Kracht, het onderliggende probleem en de procedure tijdens de conferentie. De grote meerderheid van de ondervraagden vindt dat men goed heeft kunnen meewerken aan een oplossing en dat alles gezegd kon worden. Deze tevredenheid uit zich ook in het gemiddelde rapportcijfer van respectievelijk een 7,7 voor de Eigen Kracht-conferentie en een 7,6 voor de besloten tijd. Het plan wordt hoger gewaardeerd met een 7,9. De Eigen Kracht-coördinator krijgt een 8,1, de aanmelder/professional een 6,9.

9.8 Tevredenheid deelnemende kinderen en jongeren

Ook de kinderen en jongeren zijn in meerderheid tevreden over de bijeenkomst die zij hebben bijgewoond. Vaak draaide de conferentie om hen. Gemiddeld geven zij een 7,8 als rapportcijfer voor de Eigen Kracht-conferentie. Slechts een enkeling is ontevreden. Bijna iedereen vindt dat hij of zij heeft kunnen zeggen wat gezegd moest worden en dat er geluisterd werd. Ook voelde vrijwel iedereen zich op het gemak, zowel tijdens het open als besloten deel.

Van de kinderen en jongeren krijgt het plan een 8,1 en de Eigen Kracht-coördinator een 8,3.

9.9 Trends

Als we de resultaten van 2007 vergelijken met de jaarcijfers van 2006, valt een aantal ontwikkelingen op:

1. *Aantal Eigen Kracht-conferenties groeit stevig door*

Het totaal aantal aangemelde (en geregistreerde) zaken is tussen 2006 en 2007 toegenomen van 256 naar 370, een stijging van 45%. Deze groei is sterker dan in de afgelopen twee jaren waarin er een groei van 35% heeft plaatsgevonden.

Bovendien is het aantal aanmeldingen dat leidt tot een conferentie tussen 2006 en 2007 licht gestegen: van 71% in 2006 naar 73% in 2007. Ondanks de forse stijging van het aantal aanmeldingen kende Eigen Kracht ook in 2007 geen wachtlijsten. De gemiddelde tijdsduur tussen de datum van aanmelding en de datum van de conferentie is zelfs iets gedaald. De Eigen Kracht *Centrale* lijkt de groei tot nu toe goed op te kunnen vangen.

2. *(Groei van) Eigen Kracht-conferenties ongelijk verdeeld over provincies*

De sterke groei manifesteert zich ongelijk over de provincies. In de provincies Groningen, Flevoland, Noord-Holland (inclusief Amsterdam) en Noord-Brabant is sprake van een substantiële groei. In de provincies Friesland, Overijssel en Zuid-Holland (inclusief Rotterdam) is sprake van een stabilisatie of lichte stijging van het aantal aanmeldingen. In vergelijking met 2004 en 2005 valt op dat het aantal aanmeldingen in Gelderland sterk is teruggelopen van een substantieel tot een marginaal aantal. Uit drie provincies komen in 2007 helemaal geen aanmeldingen: Drenthe, Zeeland en Limburg

De verschillen *binnen* de provincies zijn ook groot. Zo kan het positieve saldo van Noord-Holland voor het grootste deel worden toegeschreven aan Amsterdam en omstreken. In Zuid-Holland komen de meeste aanmeldingen uit Rotterdam en omgeving. Uit andere delen van deze provincies komen veel minder aanmeldingen.

3. *Groei in variëteit van de aanmelders*

Eigen Kracht is begonnen in de jeugdzorg en werd aanvankelijk alleen in de jeugdzorg ingezet, met name in de jeugdbescherming. Inmiddels neemt het aantal aanmeldingen uit andere sectoren toe. Zo is MEE inmiddels verantwoordelijk voor 11% van de aanmeldingen.

In vergelijking met de jaarcijfers van 2006 is het aandeel van instellingen in de jeugdzorg stabiel gebleven.

Opvallend in 2007 is de forse toename van het aantal aanmeldingen van personen: familieleden of (volwassen) hoofdpersonen zelf. In 2006 ging het om 9% van de aanmeldingen, in 2007 vond een groei plaats naar 14%.

Het aantal conferenties met alleen volwassen hoofdpersonen is nog niet groot, maar wel is waarneembaar dat deze conferenties een andere thematiek hebben dan conferenties waar alleen kinderen, of kinderen én volwassenen bij betrokken zijn. Zo spelen er vaker vragen rondom zelfstandigheid, werk, financiën en huisvesting. Door de toename van het aantal conferenties waar (ook) volwassen hoofdpersonen bij betrokken zijn, zijn deze vragen ten opzichte van vorig jaar toegenomen.

4. Eigen Kracht wordt eerder ingezet

Werd Eigen Kracht eerst voornamelijk ingezet in de jeugdbescherming, in 2007 is een lichte verschuiving te zien naar het eerder inzetten van de Eigen Kracht-conferentie. Er zijn meer mensen die zichzelf aanmelden en daarmee samenhangend neemt het aantal personen zonder hulpverleningscontacten toe. Bij de aanmeldingen vanuit bureau Jeugdzorg is (nog) geen sprake van een relatieve toename van zaken uit de vrijwillige hulpverlening.

5. Resultaten en tevredenheid stabiel

De resultaten van de Eigen Kracht-conferenties tonen een stabiel beeld. Meer dan 90% van de Eigen Kracht-conferenties hebben een plan tot resultaat. Indien van toepassing wordt het plan als veilig en adequaat geaccepteerd. Jaarlijks heeft circa 5% meer tijd en informatie nodig en is het plan in de maak. Slechts 2 à 3 procent per jaar slaagt er niet in om een plan te maken en geeft de zaak terug aan de aanmelder.

Op de tevredenheidcijfers zijn stabiel. Op alle aspecten (informatie, bijeenkomst, besloten tijd, plan en Eigen Kracht-coördinator) worden ruime voldoendes gegeven. Het laagste cijfer is een 7,4, het hoogste een 8,3. Alleen de waardering voor de aanmelder/professionals ligt hieronder (6,9). Dit cijfer is niet met voorgaande jaren te vergelijken omdat er in 2007 voor het eerst naar gevraagd werd.

De deelnemers uit familie en netwerk zijn actief in de Eigen Kracht-conferentie: zij dragen informatie aan, vinden dat er voldoende naar hen geluisterd wordt en dat zij mee hebben kunnen werken aan een oplossing.

Referenties

Beek, F. van (2003a). Eigen kracht volgens plan? Onderzoek naar de plannen en follow-up van de Eigen Kracht-conferenties (deelrapport 2). Voorhout: OKS/WESP

Beek, F. van (2003b). Eigen Kracht-conferenties. De eerste ervaringen in Nederland. Voorhout: WESP

Beek, F. van (2004). Eigen Kracht-conferenties. Jaarcijfers 2003. Voorhout: WESP

Beek, F. van (2005). Eigen Kracht-conferenties. Jaarcijfers 2004. Voorhout: WESP

Beek, F. van (2006). Eigen Kracht-conferenties. Jaarcijfers 2005. Voorhout: WESP

Beek, F. van (2007). Eigen Kracht-conferenties. Jaarcijfers 2006. Voorhout: WESP

Beek, F. van Beek en Gramberg, P. (2003) Is dit de toekomst van de jeugdzorg? Onderzoek naar de tevredenheid van (volwassen) deelnemers van Eigen Kracht-conferenties (deelrapport 4). Voorhout: OKS/WESP.